

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXXII. ÉVFOLYAM
131. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1975. VI. 6., PÉNTEK

Mai számunkban:
Középüzem nagy horizonttal (3. oldal)
Valaki szólt — és elfogták a határsértőt (4. oldal)
100 éve született — 20 éve halt meg Thomas Mann (5. oldal)

A katonák is támogatják a Népfront programját

VÁLASZTÁSI NAGYGYŰLÉS A DEBRECENI HELYŐRSÉGNÉL

Tarcsai Tibor vezérőrnagy beszédét mondja

lasztójogokkal. Elmondotta, hogy a mai alkalomra forró hangulatú jelölő- és csatlakozó gyűlések után került sor. A választók arról döntöttek, hogy a mindnyájuk által tisztelt tudóst és közéleti embert, dr. Bognár Rezsőt ismételtlen jelöltjüként kívánják indítani a választásokon.

Tarcsai Tibor beszédében utalt azokra a nagy eseményekre, amelyek során egy fontos állomásnak számítanak az országgyűlési választások az idén. Az MSZMP XI. kongresszusával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az elkövetkezőkben a fejlett szocialista társadalom felépítése lesz minden magyar állampolgár legfontosabb célja, s ez alól nem kivétel a katonák sem. Hazánk felszabadulásának 30. és a Varsói Szerződés megalakulásának 20. évfordulóját a katonák külön is megünnepezték. Ezeket az ünnepségeken kifejezték a Szovjetunió iránti hálájukat és köszönetet mondtak azért az áldozatos támogatásért, amivel a szovjet hadsereg ma is segíti a magyar katonatársakat. Az előadó hangsúlyozta, hogy mindazok az eredmények, amelyeket az elmúlt három évtized alatt magunkénak mondhatunk, pártunk irányításával születtek meg, majd részletesen elemezte az utóbbi öt évben Hajdú-Bihar megye területén végbe ment változásokat.

— Népünk jogosan lehet büszke a sikereire. Biztonságban él, országunk híre jó a világban. Politikánkban a legjelentősebb mozzanat a Szovjetunióhoz fűződő baráti kapcsolat, a Varsói Szerződés, a KGST országaival, a szocializmust építő népekkel való együttműködés. Tisztában vagyunk azzal, hogy a világban az erőviszonyok a szocializmus javára tolnak el — mondotta Tarcsai Tibor vezérőrnagy. — Küzdünk a békeért, egy esetleges háború kirombantása ellen és a feszültségcökök felszámolásáért. De mindaddig, amíg nem volylus meg a általános és tel-

(Folytatás a 2. oldalon)

VÁLASZTÁSI HIRDETMÉNY

A helyi tanácsok végrehajtó bizottságai csütörtökön kifüggesztették a választásokról tájékoztató, s az országgyűlési képviselőjelöltek nevét tartalmazó hirdetményeket. Ezekből egyebek között az is megtehető, hogy a különböző választókerületek állampolgárai melyik szavazókörben szavaznak. A szavazás tudnivalóit a Hazafias Népfront hirdetménye tartalmazza.

Elkészült a választók módosított névjegyzéke is, melyet a tanácsok hivatali helyiségeiben május 31—június 3. között közzé tették. A névjegyzékbe történt utólagos felvételről az érdekelt választókat értesítették. Azok azonban, akik eddig még nem kaptak értesítést a névjegyzékbe való felvételükről, kérjék azt a helyi tanács végrehajtó bizottságának titkáraitól. (MTI)

Tervszerűen folyik a felkészülés a nyárra ÜLÉST TARTOTT A MINISZTERTANÁCS

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli: a Minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

A kormány megtárgyalta a számítástechnikai központi fejlesztési program végrehajtásának helyzetét. A jelentés megállapítja, hogy a számítástechnika alkalmazása a célkitűzéseknek megfelelő ütemben halad, több mint ezer intézmény alkalmaz már rendszeresen számítógépet. Egységesebbé vált a géppark. A kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter jelentést tett a tavaszi munkák helyzetéről. A mezőgazdasági üzemek a tavaszi munkákat időben és jó minőségben elvégezték. Tervszerűen folyik a felkészülés a nyári munkákra. A kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette. Utasította az érdekelt szerveket, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket a betakarításhoz szükséges munkaerő- és szállítási kapacitás biztosítására.

A munkaügyi miniszter javaslatot tett az ideai bérek és keresetek tervezett meghaladó növekedésének szabályozására, mivel egyes vállalatok az indokoltnál nagyobb béremeléseket hajtottak végre. A kormány utasította a munkaügyi minisztert, hogy rendelkezés szabályozza a bérnövekedést és a részesei kifizetéseket.

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi, valamint a pénzügyminiszter

jelentést tett a mezőgazdasági nagyüzemek beruházásainak meghatározott keretek között tartása és a tervezettnél nagyobb vásárlóerő kiáramlásának megakadályozása érdekében kidolgozott jövedelemszabályozó intézkedésekről. A kormány a jelentést és az intézkedésekre tett javaslatokat jóváhagyólag tudomásul vette.

A kormány határozatot hozott a termelőszövetkezetekben vezetői munkakört betöltő tagok egységes díjazásáról. Meghatározta a besorolás feltételeit, a személyi munkadíj felső határát és kijelölte az annak megállapítására és jóváhagyására jogosult szerveket.

A munkaügyi miniszter és a Szakszervezetek Országos Tanácsa előterjesztésére a kormány elfogadta a társadalombiztosítási törvény végrehajtásáról szóló rendeletet.

A pénzügyminiszter javaslatára a kormány módosította az általános jövedelemadóról szóló rendeletét. Ennek értelmében július 1-től a vállalatok és szövetkezetek a kisiparosok részére az adóközösségeken keresztül teljesítik kifizetéseiket.

A belkereskedelmi miniszter jelentést tett az ifjúsági turizmusról vonatkozó 1971-ben hozott kormányhatározat végrehajtásáról. A beszámoló megállapítja, hogy kedvezően változott az ifjúsági turizmus helyzete. Nőtt a szálláshelyek száma, egyre több ipari tanuló és diák részesül külön kedvezményben, a társadalmi szervezetek mind jobban támogatják az ifjúsági turizmust. A kormány határozatot hozott az ifjúsági turizmus feltételeinek további javítására.

A kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. (MTI)

Választási gyűlés

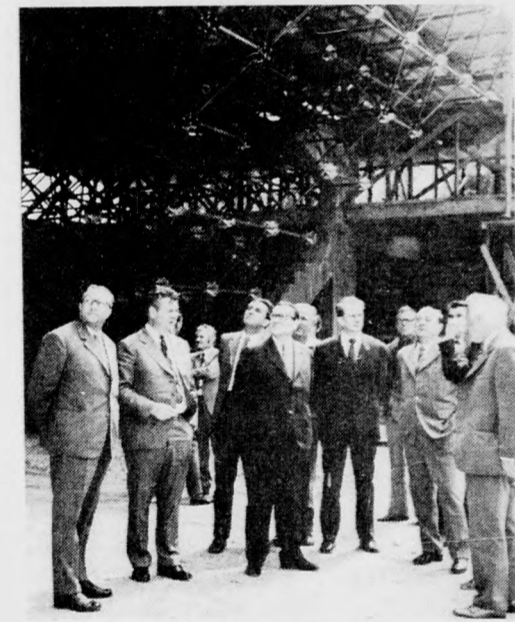
Június 4-én választási gyűlést tartottak a 3. számú országgyűlési választókerületben, Debrecenben, a Hajdú-megyei Állami Építőipari Vállalatnál.

A választási gyűlés előadója dr. Bognár Rezső képviselőjelölt, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora volt.

A gyűlésen felszólalt Erdei Zoltán, az ÁEV szb-munkatársa, dr. Durkó Mátysné, a II. kerületi Hazafias Népfrontbizottság elnöke, dr. Pólya Kálmán, a BIOGAL Gyógyszergyár osztályvezetője és Gábor Árpád, az SZTK megyei igazgatóságának vezetője.

A Dózsa sportcsarnoka átadásának pillanata — dr. Beckl Sándor átvágja a stilszerű lila szalagot

Dr. Beckl Sándor államtitkár és kísérete a központi sportcsarnok belsejében

Három sportcsarnokot avattak

Dr. Beckl Sándor államtitkár Debrecenben

Debrecen sportéletében fontos események zajlottak le csütörtökön, ezen a napon három új sportcsarnokot adtak át rendeltetésének. Az avatási ünnepségek sorát a Bocskai Általános Iskolában kezdték, ahol Lakatos János igazgató üdvözölte a megjelenteket, köztük dr. Beckl Sándor államtitkárt, az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnökét, dr. Szathmári Istvánt, az OTSH elnökhelyettesét. Köszöntötte dr. Postás Sándort, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának első titkárát, dr. Nagy Sándort, a megyei pártbizottság osztályvezetőjét, Gál Istvánt, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnökhelyettesét, Nagy Ernőt, a megyei sporthivatal elnökét, Sorbán László debreceni sportfelügyelőt.

A Bocskai Általános Iskola mellett létesített új munkacsarnok avatása alkalmából dr. Ács István, a Debrecen városi Tanács elnöke mondott ünnepi beszédet. Többek közt elmondotta, hogy a párt sportpolitikájából, az ifjúsági törvényből fakadóan, az OTSH segítségével, a társadalom összefogásá-

val rövid idő alatt sok új sportlétesítmény kerül felépítésre és átadásra, többek közt most a Bocskai és a Szoboszlói úti sporttagozatos általános iskolák mellett és a D. Dózsa kistadionjában is. Épül a DVSC sporttelepén is új munkacsarnok, készül az ifjúsági sportkombinát, a városi központi sportcsarnok és tervbe vették versenyuszoda létesítését is.

Ezután dr. Beckl Sándor és kísérete a Szoboszlói úti Általános Iskolába látogatott, ahol Solymos József igazgató fogadta a vendégeket. Mind a Bocskai, mind a Szoboszlói úti iskola mellett avatott új munkacsarnokban az intézetek tanulói rövid, pompás sportbemutatót tartottak. Ezután a Szabadság úti városi sportcsarnok építését tekintették meg a vendégek, Szilágyi Katalin építésztechnikus kalauzolásával. Az 56 millióba kerülő sportcsarnok átadási határideje 1976. április 4-e. „Amennyiben betartják a határidőt, rangos nemzetközi sporteseményt nyújtunk a városnak” — jegyezte meg dr. Beckl Sándor elvtárs.

A harmadik sportcsarnok avatására a Dózsa kistadionjában került sor. Itt Cifra László ezredes, a megyei rendőr-főkapitányság vezetője fogadta az ünnepségre érkezetteket. A csarnok átadása alkalmából elmondotta az OTSH elnöke, hogy szívet-lelket melengető eseményeknek lehetett részvevője, tanúja Debrecenben. Nagy dolog az, hogy egyszerre három csarnokot is átadhattak a város dolgozóinak, fiataljainak. A társadalmi erők összefogásával épülnek a további létesítmények, a szípen fejlődő Debrecenben. Reméljük, hogy egyre többen vehetik igénybe a pályákat, csarnokokat, még szebbek lesznek a sporteredmények, melyek vonzzák a fiatalokat — hangoztatta.

Csütörtökön délután a megyei pártbizottság székébe tett látogatást dr. Beckl Sándor és kísérete, ahol Kollár János, a megyei bizottság titkára fogadta őket. Ebből az alkalomból megbeszélést folytattak Hajdú-Bihar sportéletéről, a további fejlődés lehetőségeiről.

Az OTSH elnöke és munkatársai visszautaztak a fővárosba.

Valahol délen...

Az amerikai imperializmus-szal szemben fegyveres harcra kényszerült Dél-Vietnam népképviseleti kongresszusa hat éve, 1969. június 6-án ült össze „valahol Dél-Vietnam-ban” és választotta meg a Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányát.

Ma, a DIFK hatodik születésnapján a haladó, demokratikus emberiség a vietnami hazafiak nagy győzelmét, Dél-Vietnam teljes felszabadítását ünnepli. A dél-vietnami hazafiak a harcban abban a szakaszban hívták életre az Ideiglenes Forradalmi Kormányt, amikor az agresszív amerikai imperializmus már meghátrálásra kényszerült, amikor Párizsban már folytak a négyoldalú tárgyalások a háború befejezéséről és a béke helyreállításáról. A népképviseleti kongresszus döntése — amelylyel a DIFK-et nyilvánította a dél-vietnami nép egyetlen törvényes képviselőjévé — Párizsban új helyzetet állított az Egyesült Államok kormányát. A világ haladó erői, a szocialista országok — köztük hazánk — helyeselve a népképviseleti kongresszus döntését, a DIFK-et Dél-Vietnam egyetlen törvényes kormányának ismerték el.

A DIFK létét — ha kényszeredetten is — az Egyesült Államok is elismerte az 1973. január 27-én aláírt párizsi egyezményben. A Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányát minden elkövetett párizsi egyezmény rendelkezéseinek megvalósításáért. Am a másik fél, az Egyesült Államok támogatását élvező Thieu-rezsim a nemzeti megbékélés és egyetértés keresése helyett a DIFK ellen megindította a pusztulást eredményező területi háborút. Az önmagát képviselő rezsim a népi felszabadító erők erővesztésére nyomán az idén tavasszal, alig két hónap alatt összeomlott, s 1975. április 30-án a DIFK Dél-Vietnam egészére kiterjesztette fennhatóságát.

A vietnami hazafiak győzelme mérföldkő az egész világ dolgozóinak és népeinek a nemzeti felszabadításhoz, a társadalmi haladáshoz vezető úton. Dél-Vietnam teljes felszabadítása stratégiai és politikai győzelem egyaránt, hiszen lehetőséget teremtett Vietnamban a szocializmus megszilárdítására és kiterjesztésére az ország déli részére. Dél-Vietnam népe most a békés munka győzelmét tűzi zászlajára, országot építő, társadalmat formáló munkájában is számíthat a szocialista országok — köztük hazánk — támogatására.

B. L.

Magyar vezetők üdvözlő távirata a DVK Ideiglenes Forradalmi Kormányának megalakulásának 6. évfordulója alkalmából

Dr. Nguyen Huu Tho úrnak,

a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front Központi Bizottsága Elnöksége elnökének, a Dél-vietnami Ideiglenes Forradalmi Kormány mellett működő Tanácsadó Testület elnökének,

Huynh Tan Phat úrnak,

a Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányának elnökének

SAIGON — HO SI MINH VÁROS

A Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányának megalakulásának hatodik évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a kormány, valamint az egész magyar nép nevében jókívánságainkat és forró üdvözlőnként küldjük Önöknek, s Önökön keresztül a Dél-vietnami Köztársaság hős népeinek.

A Dél-vietnami Köztársaság, a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front Központi Bizottsága és az Ideiglenes Forradalmi Kormány vezetésével, a szocialista országok internacionalista segítségével, a világ haladó erőknek támogatásával történelmi jelentőségű győzelmet ért el a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért, a demokráciáért, az egységes Vietnam megteremtéséért folytatott harcában. Meggyőződésünk, hogy népünk javát szolgáló új feladatai végrehajtását is teljes siker koronázza. Ez alkalommal is biztosítjuk Önöket, hogy a Magyar Népköztársaság a jövőben is erejéhez mérten minden segítséget megad áldozatos erőfeszítésekhez, amelynek célja a béke megszilárdítása, a vietnami nép boldog jövőjének megteremtése, Vietnam egységének helyreállítása. Szilárd meggyőződésünk, hogy országaink sokoldalú együttműködése, testvéri barátságunk a jövőben is erősödjék népeink és a világ valamennyi békeszerető népe javára.

Kádár János,

a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára,

Losonczy Pál,

a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke,

Lázár György,

a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

Apró Antal, az országgyűlés elnöke dr. Nguyen Huu Thónak, a Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormány mellett működő tanácsadó testület elnökének küldött üdvözlő táviratot. Ugyancsak táviratban üdvözölte partnerszervezetét a Hazafias Népfőrd, az Országos Béketanács, a SZOT, a KISZ és a Magyar Nők Országos Tanácsa. (MTI)

Puja Frigyes külügyminiszter Párizsba utazott

Puja Frigyes, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere Jean Sauvagnargues-nak, a Francia Köztársaság külügyminiszterének meghívására csütörtökön hivatalos látogatásra Franciaországba utazott.

Bücszutatására a Ferihegyi repülőtérre megjelent Nagy János külügyminiszter-helyettes, a Külügyminisztérium több vezető munkatársa és Robert Scherrer, a Francia Köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa.

Puja Frigyes külügyminiszter csütörtök délután megérkezett a francia fővárosba.

A magyar külügyminiszter, röviddel megérkezése után, 16 óra 30 perckor megkezdte tanácskozását a francia külügyminisztérium Szaj-

na-parti palotájában Sauvagnargues külügyminiszterrel.

A francia sajtó már előzetesen hírt adott a magyar külügyminiszter látogatásáról. A Le Monde csütörtök délutáni számában első oldalán közli azt a nyilatkozatot, amelyet Puja Frigyes elindulása előtt adott a lap Budapestre küldött munkatársának.

A magyar és a francia külügyminiszter tanácskozása csütörtökön délután két óra hosszat tartott. A megbeszéléseket pénteken délelőtt folytatták.

Sauvagnargues külügyminiszter este a külügyminisztériumban vacsorát adott magyar vendége tiszteletére. (MTI)

Mihail Leszecsco elutazott hazánkba

Emlékeztető okmány aláírásával csütörtökön befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági együttműködési tárgyalások.

Az emlékeztető okmányt dr. Székér Gyula, a Minisztertanács elnökhelyettese és Mihail Leszecsco, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese, a két delegáció vezetője a Parlamentben írta alá. Az aláírt okmány értelmében 1976. és 1980. között, valamint 1980. után jelentősen növekednek a mezőgazdaság kemizálásának fejlesztésére szolgáló gépek szállítási, és bővül

a két ország vegyiparipártó ipara közötti műszaki együttműködés.

A megbeszélések során Mihail Leszecsco találkozott Huszár Istvánval, a Minisztertanács elnökhelyettesével, az Országos Terhivatal elnökével.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke csütörtökön fogadta Mihail Leszecskot. A szívélyes eszmecsere részt vett dr. Székér Gyula, V. J. Pavlov, és N. N. Szljumykov.

A szovjet delegáció csütörtökön este elutazott hazánkba. (MTI)

Megnyílt a Szezei-csatorna

Kereszty András, az MTI tudósítója jelenti Kairóból:

Pontosan 8 évvel azután, hogy 1967. június 5-én az izraeli agresszió következtében lezárták a Szezei-csatornát, csütörtökön újra átadták a forgalomnak a nagy fontosságú víziút.

Az ünnepség helyi idő szerint valamivel 10 óra után kezdődött Port Said-ban, a csatorna északi részén levő városban. Itt óriási diadalkapu fogadta a látogatókat: a parton körülbelül 80 ezer ember gyűlt össze, amikor Szadat egyiptomi elnök bejelentette: a csatornát ismét megnyitottak nyilvánítják. Ezután jelképes aktus következett: Abdel Ghami el-Gamazi tábornok, miniszterelnök-helyettes és hadügyminiszter átadta Mashur Ahmed Mashurnak, a csatornatársaság elnökének azt a dokumentumot, amely a csatornát a hadsereg felügyelete alól a polgári hatóságok jogkörébe adja át. Rövid beszédben azonban Gamazi határozottan leszögezte: a hadsereg készenlétben áll és mindig is készenlétben fog állni, hogy minden támadástól megvédelmezze a Szezei-csatornát.

A nyitó hajó konvoj fél tizenegykor indult el, áthaladt a diadalkapu alatt és megkezdte útját az első napi cél, Izmail felé. Az élen két torpedóromboló haladt. Az a két hajó, amely az 1973-as októberi háborúban lezárta a Vörös-tenger déli részén levő Bab el Mandeb-szorost, s ezzel Izraelt elzárta olaj-utánpótlásától. Az „Október 6.” romboló fedélzetén Szadat elnök és a megnyitó ünnepség számos díszvendége tartózkodott. A másik romboló magas rangú katonákat — az októberi háború hőseit vitte. Végig a víziút mentén az októberi háborúban elfogott izraeli erődökön egyiptomi zászlók lengtek, az elfoglalt főállásoknál jelképes díszörség köszöntötte a menetet.

Annak ellenére, hogy az ünnepség pénteken Szezeben, Port Taufikban folytatódik — akkor avatja fel az egyiptomi elnök a Fejszal királyról elnevezett új lakónegyedet — a kereskedelmi forgalom már csütörtökön megindult a csatornán. Elsőként két szovjet kereskedelmi hajó, a „Porladar” és a „Luhmanov kapitány” szállított árut az újra megnyílt víziúton. A Szezei-csatorna megnyitásával — egyelőre csak 60 000 tonnánál kisebb hajók számára — lényegesen megrövidült az út Európa és Ázsia között. Szovjet, amerikai, brit és francia tengerészek a csatornából — mint azt csütörtökön közölték — 1900 bombát, 34 000 tüzérségi lövedéket, 1975 tonna lőszert, 686 aknárt távolítottak el. Mashur Ahmed Mashur, a Szezei-csatorna Társaság igazgatója kijelentette: „a csatorna 100 százalékosan tisztá, sőt jelenleg tisztább, mint az 1967-es júniusi háború előtt volt.

Az egyiptomi kormány szövegében csütörtökön cáfolta azokat a kувaiti lapjelentéseket, hogy Egyiptom állítólag engedélyezni fogja az izraeli hajóknak a Szezei-csatorna használatát.

A szöveg ezzel kapcsolatban leszögezte: Egyiptom deklarált álláspontja az, hogy izraeli hajók nem haladhatnak át a víziúton mindaddig, míg létre nem jön egy átfogó megállapodás a közel-keleti válság rendezéséről. (UPI)

Indira Gandhi indiai miniszterelnök meglepő hangú táviratban üdvözölte Szadat egyiptomi elnököt a Szezei-csatorna újramegnyitása alkalmából. Az indiai kormányfő táviratában hangsúlyozta, hogy a csatorna üzembe helyezése fontos lépés a térség békeje felé, hozzájárul Egyiptom felvirágzásához, és hasznos a nemzetközi kereskedelem számára is. (AP)

Haderő-csökkentési tárgyalások Bécsben

A közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalásokon részt vevő 19 ország delegációi csütörtökön újabb plenáris ülést tartottak Bécsben. A Hofburg nemzetközi konfe-

renciatermében rendezett zártkörű ülésen H. R. Morgan, a kanadai delegáció helyettes vezetője elnökölt. A legközelebbi plenáris ülést — közös megállapodás alapján — június 12-én tartják.

Bécsben megkezdődött a Ciprusról folyó tárgyalások újabb szakasza

Csütörtökön délután fél négykor kezdődött meg Bécsben a Hofburg konferenciatermében a Ciprus sorsáról tárgyaló konferencia második fordulója. A sárga kerekasztalnál középpont Waldheim ENSZ-főtitkár foglalt helyet, jobbján Denktas, a ciprusi török közösség vezetője, balján pedig a szigetország görög közösségét képviselő Kleridesz.

A világszervezet főtitkára megnyitásképpen rövid nyilatkozatot olvasott fel, amelyben örömmel üdvözölte, hogy a ciprusi kérdés békés rendezésére az ENSZ égisze alatt létrehívott bécsi tárgyalások

második fordulóján mindkét közösség vezetője jelen van. Emlékeztetett az első fordulóra, amely bizonyos előrehaladást eredményezett — ha nem is a fő kérdésben, de legalább abban, hogy a nicosiai nemzetközi repülőterem elvégzik a helyreállítási munkálatokat, és hogy a két fél hozzájárult egy szakértői bizottság létrehozásához. Sajnálatos állapotot jelent, hogy a Cipruson tevékenykedő vegyes bizottság nem fejezte be munkáját, pedig eredetileg azt tervezték, hogy már a második fordulóban megvitatták a szakértők jelentését.

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa meghívására csütörtökön hazánkba érkezett a szíriai parasztszövetség küldöttsége, Taufik Alon-Alou elnökhelyettes vezetésével.

Simon Peresz izraeli hadügyminiszter háromnapos hivatalos látogatásra Párizsba érkezett.

A Varsói Szerződés tagállamai közvéleményének képviselői két napos prágai tanácskozásuk befejeztével csütörtökön felkeresték Pozsonyot, a Szlovák Szocialista Köztársaság fővárosát.

RÖVIDEN

Paul Petrovics Kereszty szovjet nemzetközi sakk nagymester csütörtökön Helsinkiben szívizélhűdés következtében 58 éves korában elhunyt. Kereszty Kanadából volt hazatérőben, a tengerentúlon jelentős nemzetközi versenyen vett részt.

A VDK nemzetgyűlése csütörtökön egyhangúlag újra Ton Duc Thangot választotta meg a köztársaság elnökévé, Nguyen Luong Bangot pedig alelnökévé.

A Béke-világtanács a testület legmagasabb kitüntetéséül jelnyével, a Joliot-Curie emlékéremmel tüntette ki a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányát, a Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányát és az egész vietnami népet a békéért és a szabadságért vívott harcban szerzett érdemeiért.

Edward Gierek, a LEMP KB első titkára négy napos hivatalos látogatásának befejeztével csütörtökön Stockholmból különrepülőgéppel hazatért Varsóba.

Levé

A Hajdú-Biharban jelent „A takar” cikk olvasása k... ügy ítélik meg... képzelésel talál... dalkodás megva... lunk, a MÁV D... éves önköltség... anyag- és energi... forintot, nagy... fenkint helyesen... galmát. Ezért a... zottságával, az... tárgyaltuk a tee... alapján a vasúti... nökségeink, szal... teink elkészítet... terveiket. Ezek t... tékeltek. Az ér... ban nem is olya... Megállapítottuk... tézedekek nem... mértékben, ahog... itt van egy gon... kosságot, hogy a... tati szolgáltatn... sel-mozdonyok é... éves energia-fel... — meg fogunk t... Az első negye... tot megtakarítat... ahogy azt terve... lagos villamos e... tottunk meg, ug... használtunk fel... hattunk volna.

A tapasztalato... és folyamatba t... ményhez hozzáj... szüntetett üzem... január 1-től újb...

Az első negye... sül 420 ezer fo... mot fizettünk k... giagazdálkodás...

Köz

Speciális gépek... bizonyos neheze... katrészek előál... 1970 augusztusá... vetkezet Berett... melőszövetkezet... Gépjávitó Vállal... óta eltelt idősz... számos problem... legelőbb gondot... rendeléshiányi o... rom teljes év ke... üzem gyártó és... ge összhangra t... nak megfelelő r... Jelenlegi értéke... lalkozásnak ma... szerepe van ne... gáltatás, hanem... pótlás területén... főmérnökkel be... sorsorban arról... hiánytalannak... ciális feladatokk... tudás.

— A termelő... ről igen nagy... olyan alkatrésze... a piacon nem le... alkatrészeknek... kek, lánckereke... körülményeink... nehéz és sok fe... csak utánozni... megfelelő adat... olyat nem gyárt... probléma. A má... lis gépek (rako... zések) javítása... szaktudást igény... lományú üzemü... hegeszteni, de, h... gesztő jogosítv... mezőgazdasági g... lakatosokat, öss... szakmunkásról... gen alá viszont... tud hegeszteni.

— A feladat... szaktudást?

— Természet... a mezőgazdasá...

Levél a Debreceni Vasútigazgatóságtól

420 ezer forint prémium üzemanyag-megtakarításért

A Hajdú-Bihari Napló május 20-i számában megjelent „A takarékoság feltáratlan lehetőségei” című cikk olvasása közben végiggondolva az ott leírtakat úgy ítéljük meg, hogy valóban még sok olyan téves elképzelés találkozunk napjainkban a takarékos gazdálkodás megvalósításánál, amit a cikk is felsorol. Nálunk a MÁV Debreceni Vasútigazgatóságnál, ahol az éves önköltség meghaladja az 1,3 milliárd forintot az anyag- és energiafelhasználás megközelíti a fél milliárd forintot, nagyon nagy jelentősége van annak, hogy mindeki helyesen értsé és értelmezze a takarékos fogalmát. Ezért a Vasutasok Szakszervezete Területi Bizottságával, az MSZMP üzemi pártbizottságaival meg tárgyalunk a teendő intézkedéseket. Közös elhatározás alapján a vasútigazgatóságunkhoz tartozó szolgálati főnökségeink, szakszervezeti bizottságaink, pártszervezeteink elkészítették a konkrét takarékosági intézkedési terveiket. Ezek teljesítését az első negyedév végéig értékeltük. Az értékelés alapján megállapítottuk: valóban nem is olyan egyszerűen születnek az eredmények. Megállapítottuk azt is, hogy a vállalt takarékosági intézkedések nem valósultak meg minden vonalon olyan mértékben, ahogy azt az év elején elképzeljük. Rögön jött van egy gondunk. Úgy terveztük az energiatakarékosítást, hogy a legnagyobb fogyasztó területen a vontatási szolgálatnál — ahol a gőz-, a villamos- és a Diesel-mozdonyok és Diesel-motorkocsik üzemelnek és az éves energia-felhasználásuk eléri a 192 millió forintot — meg fogunk takarítani 7,3 millió forintot.

Az első negyedévben ugyan sikerült 4,4 millió forintot megtakarítani, azonban nem olyan összetételben, ahogy azt terveztük. Összességében 3 millió kWó fajlagos villamos energiát. 1197 tonna nyersolajat takarítottunk meg, ugyanakkor 1746 tonnával több szénét használtunk fel, mint amit norma szerint felhasználtunk volna.

A tapasztalatok alapján gondos vizsgálatot végeztünk és folyamatba tettük a normák rendezését. A jó eredményhez hozzájárult az is, hogy az évekkal ezelőtt megszüntetett üzemanyag-megtakarítási prémiumot ez év január 1-től újból bevezítettük.

Az első negyedév kedvező gazdálkodásának elismerésül 420 ezer forint üzemanyag-megtakarítási prémiumot fizettünk ki, mintegy ezer dolgozónknak. Az energiagazdálkodás fizetése mellett sok egyéb intézkedést

tettünk a fenntartási anyagokkal való ésszerű gazdálkodásra is.

Ismeretes, hogy a MÁV-nak sok olyan munkagépe van, amelyeket a hazai ipar nem tud előállítani, és így importból kell beszerezni. Több munkagépünk a nehéz fizikai munka könnyítésére tőkés piacról került beszerzésre. Ezeknek a gépeknek az alkatrészei az elhasználódás következtében gyakran kerülnek kicserélésre. Műszaki dolgozóink az anyaggazdálkodással közösen keresik annak a lehetőségét, hogy az alkatrészeket hazai beszerzési, illetve előállítású anyagokkal pótolják. Ez a törekvésünk sikerrel jár, több ilyen munkagéphez sikerül találni belforgalomban kapható alkatrészt. Például a francia gyártmányú Choul géphez, amit az átrakásoknál használunk, a gép gömbcsuklóját a Csepel gépkocsik hasonló alkatrészeivel pótoljuk. Ugyanezeknek a gépeknek vízhűtőjét a Skoda gépkocsik vízhűtőjével helyettesítjük, az olajsűrűítő ezeknek a gépeknek a hazai gyártmányú és a Zsiguli gépkocsikhoz használt szűrőket helyettesítjük.

Sikerült belföldi vállalkozót találnunk a Voronyezs kotrógép egyes alkatrészeinek gyártására, ugyancsak sikerült az UB kotrógépek alkatrészeinek gyártását belföldi kivitelűvel készíttetni.

Hasonló megoldásokkal kísérleteztünk a Szovjetunióból beszerzett M-62 sorozatú Diesel-mozdonyok gyakran elhasználódó kisebb alkatrészeivel, tömítő gyűrűivel stb. Ezen nemcsak jelentős összegű devizát takarítottunk meg a népgazdaságnak, hanem biztosítottuk annak a lehetőségét is, hogy az üzemelő gépeink alkatrészhány miatt ne álljanak. Jó eredményhez vezetett az az elhatározásunk is, hogy a selejtezésre érett gépekből, berendezésekből a még üzemi célra javításokhoz jól használható alkatrészeket és tartozékokat kisereljük és azokat újból felhasználjuk. Összehasonlításuk elmondhatjuk, hogy az így visszanyert anyag értéke 1,1 millió forint volt az első negyedévben, több mint háromszorosa az előző év hasonló időszakához.

A Központi Bizottság határozatának szellemében szükséges és valóban kell gondolkodni, szervezni, mert meg a legjobban szervezett vállalatoknál is vannak belső tartalékok a takarékosabb gazdálkodás megvalósítására.

Kaszás Gyula
csoportvezető

Középüzem nagy horizonttal

42 IPARI TANULÓT KÉPEZNEK

Speciális gépek javítására, illetve bizonyos nehezen beszerezhető alkatrészek előállítására alakította 1970 augusztusában hat termelőszövetkezet Berettyóújfaluban a Termelőszövetkezetek Önálló Közös Gépjavító Vállalkozását. Az indulás óta eltelt időszakban a vállalkozás számos problémával küzdött, s a legtöbb gondot az éveken át tartó rendelőhiány okozta. Csaknem három teljes év kellett ahhoz, hogy az üzem gyártó és szerviz tevékenysége összehangra találjon a kapacitásnak megfelelő rendelésszállománnyal. Jelenlegi értékelések szerint a vállalkozásnak ma már jelentős helye, szerepe van nemcsak a javítás, szolgálat, hanem a szakember-utánpótlás területén is. Ferenczi József főmérnökkel beszélgetvén ezért elsősorban arról érdeklődtem, hogy hiánytalannak mondható-e a speciális feladatokhoz szükséges szakutad.

— A termelőszövetkezetek részéről igen nagy igény mutatkozik olyan alkatrészek iránt, amelyeket a piacon nem lehet beszerezni. Ezen alkatrészeknek (például fogaskerekek, lánckerekek) a gyártása a mi körülményeink között meglehetősen nehéz és sok fejtöréssel jár, hiszen csak utánozni tudjuk az eredetét, megfelelő adatok híján pontosan olyat nem gyárthatunk. Ez az egyik probléma. A másik, hogy a speciális gépek (rakodók, emelőberendezések) javítása komoly hegesztési szakutadást igényel. 92 fős fizikai állományú üzemünkben 40-en tudnak hegeszteni, de, ha leszámítjuk a hegesztő jogosítvánnyal rendelkező mezőgazdasági gépszereket és a lakatosokat, összesen 16 hegesztő szakmunkásról beszélhetünk. Röntgen alá viszont már egyikük sem tud hegeszteni.

— A feladatok igénylik ezt a szakutadást?

— Természetesen. Ezt az igényt a mezőgazdaságban ma már nem

lehet elkerülni. Gyakorlatilag a különböző tartószerkezetek (például egy rakodógép gémjének) hegesztése követel nálunk igen komoly szakértelmet. Házi oktatással megoldhatnánk a szakmai továbbképzést, az oktatással foglalkozó szakiskola azonban szakoktatók hiányában nem tudja ezt segíteni. S mind-egyed — sajnos — egyetlen olyan embert sem tudunk felvenni, akinek ilyen végzettsége lenne. A Debrecenbe való bejárást viszont a mi embereink nem vállalják. Egyedül a szakkönyvek segíthetnének, ha lennének ilyenek. Jelenleg a felnőttképzésben csak autószerelő szakmában van vizsgára bocsátás.

— A szerviz is a profiljukba tartozik?

— Igen. A felmerülő igények alapján megállapodást kötöttünk a megyei tanácsal gépkocsijavításra (elvileg szerviz, gyakorlatilag javítás ez), s kaptunk is hozzá 1,66 millió forint szolgáltatásfejlesztési támogatást. Ezt az összeget épületek átalakítására, valamint gépek beszerzésére fordítjuk. A megállapodásnak megfelelően az első pillanattól kezdve folytatjuk a gépkocsijavítást: vállalkunk karosszéria-, motor-, futóműjavítást és -festést.

A gépjavítás mellett egyre fontosabb részét képezi munkánknak az állattartási technológiák és a szárítóberendezések szerelése, sőt ezeknek lassan a felújítása is időszerűvé válik. Hajdú-Bihar megye a működési területünk, más kérdés, hogy mi elsősorban a járás, illetve a tsz-szövetség területén dolgozunk.

Alacsony, mindössze 12 millió forint értékű termelési tervénél fogva a vállalkozás nem sorolható a jelentős nagyüzemek közé. (A 12 millióból 9 millió a gyártás, 3 millió

javító szolgáltatás, jöllehet gyakorlatilag majdnem mind gyártó tevékenység.) Jelentősnek ítélték azonban (különösen a 120 fős öszzlétszámmal összevetve), hogy a vállalkozás jelenleg is 42 iparitanulónak ad lehetőséget a különböző szakmák elsajátítására. Az idén például tizenöt szerkezeti lakatos, négy autómotorszerelő, egy autóvilla-mossági szerelő, egy esztergályos és egy marós tanuló tölti be az első évfolyamot. Az elméleti oktatást különböző — püspökkladányi, berettyóújfalui, debreceni — szakiskolákban kapják, a gyakorlati fogásokkal azonban egy helyen, a vállalkozás tanműhelyében ismerkednek a tanulók. A tanműhely felszereltsége még nem a legjobb, tágasnak azonban elég tágas, alkalmas lehet távolabbi célok megvalósítására is. A Berettyóújfalui Termelőszövetkezetek Önálló Közös Gépjavító Vállalkozása igen sokat tesz azért, hogy több jó szakember kerüljön a tsz-ekbe, amelyek mind nagyobb számban várják a villanyszerelőket, esztergályosokat, hegesztőket, vízvezeték-szerelőket.

G. I.

KÉT VÁLASZTÁS KÖZÖTT

2

A bizottságok fórumán

Előfordul, hogy az országgyűlés plenáris ülészakán előterjesztett törvényjavaslat, vagy beszámoló felett nem alakul ki olyan ellenvita, amilyenre az előjelekből számítani lehetett. A felszólalók nagy része inkább csak méltatja az előterjesztés jelentőségét, időszerűségét. A karzaton vagy a páholyokban helyet foglaló vendégek ilyenkor azt gondolhatják: lám, milyen megalapozottak ezek a törvényjavaslatok, előterjesztések, sem hozzatenni, sem elvenni nem lehet már belőlük. Valójában ilyen esetekben arról van szó, hogy az igazi vita a parlamenti bizottságokban zajlott le, és a legfontosabb képviselői javaslatokat, kiegészítéseket már tartalmazza az előterjesztés.

Az országgyűlés tizenegy állandó bizottságában 202 képviselő tevékenykedett az elmúlt négyéves ciklusban. A bizottságok feladata, hogy a maguk szakterületén előkészítsék a parlamenti időszakokat, vizsgálják a törvények és a jogszabályok gyakorlati megvalósítását, összegyűjtik a gazdasági és kulturális életben tapasztalható pozitív és negatív jelenségeket, hogy azokat elemezve, állásfoglalásaikkal, döntéseikkel megfelelően segíthessék a parlamenti és a kormányzati munkát. Működik ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, szociális, és egészségügyi, terv-és költségvetési, honvédelmi, külügyi, építés-közlekedési, kulturális, jogi és igazgatási, valamint mentelmi és összeférhetlenségi bizottság.

Aki áttekinti a bizottságoknak az elmúlt ciklusban végzett tevékenységét, megállapíthatja, hogy munkamódszerük új vonásokkal gazdagodott, kapcsolatuk a népgazdasági mutatókkal javult, a reális helyzetlemezés érdekében gyakran éltek az ügyek helyszíni tanulmányozásával. Gyakran két vagy három bizottság együttes ülést tartott, mert a téma úgy kívánta. Különös figyelemmel kísérték egyebek között a kiemelt ágazatok fejlődését, az anyag- és energiatakarékosítást, a külkereskedelmi mutatók alakulását, a bel- és külföldi ármozgások hatását, a szociálpolitikai intézkedések megvalósítását, valamint a lakásépítési tervek megvalósítását. A bizottságokban évente több száz javaslat, észrevétel hangzik el, amelyeket vagy a törvényalkotók, vagy a kormányzati munkában lehet hasznosítani. Lényegében a bizottságok teremtik meg a lehetőséget arra, hogy minden egyes képviselő kifejtthesse véleményét a törvénytervezetéről, gazdasági és politikai döntésekről, egyszóval, hogy beleszólhasson az ország dolgaiba.

Sok-sok példát lehetne felhozni arra, hogy a bizottságokban elhangzó észrevételeknek fogantatjuk van. A kereskedelmi bizottság javaslatára bővítették ki például az áruhitel-akciót, az ipari, valamint az egészségügyi bizottság kezdeményezésére módosították a gyógyszergyártó vállalatok finanszírozásának rendszerét, a kulturális bizottság javaslatára tették hatékonyabbá a népművelési célokra fordított összegek felhasználását. Már az idén is, de inkább a következő években érezheti majd hatását a képviselői állásfoglalás, amely szerint a népesedéspolitikai intézkedésekből következően növelni kell a szülészeti ágyak számát és javítani kell a meglévő szülőotthonok felszereltségét.

A bizottságok munkája igen

sokrétű. Ennek érzékeltetésére csupán két bizottság által az elmúlt években megtárgyalt témából sorolunk fel néhányat. A mezőgazdasági bizottság — amelynek tagjai között a mezőgazdaság és az élelmiszeripar számos neves szakembere megtalálható — foglalkozott a zöldségfélék termelésével, értékesítésével, az öntözés helyzetével, a gépállással és forgalmazással, a kedvezőtlen adottságú termelőszövetkezetek helyzetével, a zárt rendszerű termelési módok tapasztalataival, a háztáji gazdaságok szerepével, a szövetkezetek jogi képviseletével, a környezetvédelemmel. A kulturális bizottság az elmúlt ciklusban többek között megtárgyalta a műzeumok helyzetét, a művelődési otthonok és általános iskolák gondjait, megvitatta a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását, az iskolai tanszergyártás és forgalmazás helyzetét, a nemzetiiségek kulturális tevékenységét, a szocialista brigádok művelődésével kapcsolatos kérdéseket.

Gyakorlatiá vált az is, hogy az éves költségvetést tárgyaló ülésszakok előtt a bizottságok tájékoztatást kérnek a Pénzügyminisztériumtól és a Nemzeti Banktól. Az 1973-as esztendő költségvetési vitájában például 90, az 1974. évben pedig 100 képviselő fejtette ki álláspontját. Az 1974-es év költségvetésével kapcsolatban elhangzottak jegyzőkönyve pedig meghaladja az ezer oldalt. Múlt év decemberében a költségvetés tárgyalásánál is több kérdésben volt vita a bizottságokban, csak abban nem, hogy az 1975-ben — amikor kedvezőtlen világgazdasági változásokkal kell számolni — a népgazdasági, vállalati és a szövetkezeti tervek megvalósításának egyik legfontosabb feltétele, hogy közügyvé válják a tartalékok feltársa és hasznosítása.

A parlamenti bizottságok az elmúlt négy év során olyan fontos témákban foglaltak állást — a törvényjavaslatokon kívül —, mint az ipar és a kereskedelem kapcsolatának javítása, a betöltetlen körzeti orvosi állások számának csökkentése, a közutak építésének meggyorsítása, a korszerűbb pedagógusképzés előmozdítása, a nagyberuházások megvalósítási idejének rövidítése, a vidéki városok tömegközlekedésének javítása, hogy csak egy töredékét említsük a témáknak.

A bizottsági üléseken a légkör hűvös témánként változik. Voltak olyan tanácskozások is, amelyeket éles vita, „harcos magatartás” jellemezett, de az általános mégis az, hogy a képviselők és a szakértők vezetői a higgadt felleglőssé hangján szólnak a problémákról és keresik a megoldás útját-módját. Az is megállapítható: ha e „kis parlamentekben” elemző javaslatokban gazdag munka folyik is, de mégsem csökken a plenáris ülések eleveensége. Sőt, néha felerősíti azt, hiszen egyik-másik képviselő már egy kisebb testület állásfoglalásának ismeretében, az érintett tárcák elvi támogatását élvezve, az összefüggéseket jobban látva állhat elő javaslataival. Amit az ország nyilvánossága előtt zajló vitában ma már joggal el is vár a közvélemény minden képviselőtől.

Keserű Ernő

(Folytatjuk)

Épül az M-3-as autópálya

A Betonépítő Vállalat szakemberei 1973-ban kezdték meg az M-3-as autópálya első, 24 km-es szakaszának építését. Az eltelt két év alatt 2,6 millió köbméter földet mozgattak meg, s eddig 25 ezer köbméter betonlapot fektettek le. Az építkezés betonyára naponta 7-800 köbméter betont ad. A napi ezer tonna teljesítményű aszfaltgyár is dolgozik. Az autópálya első szakaszát 1977-ben adják át.

Betonalap épül az autópályán
(MTI Fotó — Érczi K. Gyula)

Mozogjatok, gyerekek!

Gyermekek, fiatalok mozgását, tornászását figyelni — van ebben valami felemelően szép. Kis elsősök próbálkozásait a bordásfalán, futóversenyt, ahol a tanár kezében ott a stopper, izgul, mér s a fiatal lábak frissen trappolnak, az arcok kipirulnak, a vetélkedés láza vibrál körös-körül. A napokban az egyik általános iskola gyerekeit láthattam tornaóra közben: ragyogó kis sportpályát épített nekik gyári brigádok sora, egyszerre százan is tornáztak, futottak a vörös salakon, méregették gyerekkarjuk erejét nyújtón, hintán.

Szépek ezek a képek. Jöjvők is őrizők. Ahogyan hasznosak mindazok az intézkedések, tervek és elképzelések, amelyek az ifjúság testkultúrájának fejlesztését szolgálják, iskolai, sőt, mindinkább társadalmi méretekben. Más oldalról tekintve a kérdést, jó érzést keltő volt a minap, hogy a Minisztertanács is foglalkozott az iskolaorvosi hálózat problémáival, mérlegett tennivalókat ezen a — mi tagadás, eléggé elmaradott — területen is.

Mert őszintén kell szólni azokról a bajainkról, amelyek éppen az ifjúság testkultúrájának „berkeiben” felbukkannak. Egyetlen statisztikát említve: a tizenhét éves fiúk körében, a katonai szolgálat előtti orvosi vizsgálat meghökkenítő és elszomorító tapasztalatokat összegezett. Negyede a fiataloknak rossz tartású, gyenge fizikumú, igen sok közöttük a hibás látású, a meghajlott gerincű, vagy az olyan, akinek testsúlya mélyen alatta van a korához szükséges ki-lóknak. Lányok körében is végeztek korábban vizsgálatokat iskola-orvosok, egészségügyi intézmények — jónéhány, ugyancsak szomorú tapasztalatot gyűjtve. Minden túlzást kerülve is olyan következtetéseket kellett leszűrni, hogy gyermekeink tekintélyes része — jöllehet, bővelkednek anyagiakban, ellátásuk, étkezésük, iskolai lehetőségeik hatványozottan gazdagabbak, mint korábbi generációk-nak bármikor — elpuhult, gyengébb szervezetű, rosszabb tartású, mint ilyen remek „háttérrel” jehettünk.

Nincs ezen titkolnivaló. A kellenél kevesebb mozgás, a hőséges, de nem egyszer helytelenül összeállított táplálkozási rend és szokások sora, a kényelmesség, sőt a torz testtartás „divatja”: megannyi ok erre. Az okok közé kell sorolni olyan gondunkat is, hogy az utó-bbi tíz esztendőben „elfogytak” az iskolaorvosok. Itt kell megemlí-teni, hogy a szakmunkástanulók — tehát éppen a legnépesebb számú ifjú korosztály tagjai — rendkívül kevés testedzési lehetőséggel ren-delkeznek.

Bővelkedünk tehát tennivalókban. S talán nem haszontalan eze-ket a gondjainkat most, a nyár elején reflektorfénybe vonni! Olyan hónapok következnek, amelyek szinte kínálják a kiaknázásra váró lehetőségeket. Úttörőtáborok, nyári napközis táborok tárnak kaput néhány nap múlva. Vendégeket vár Zánka, a Velencei-tavi üdülő-központ, a gyermeküdülő egész sora. Benépesülnek a városok, a na-gyobb falvak napközis tábora is. Legtöbbjük parkokban, helyiséget övező kis erdőkben, zsúfoltságától, közlekedéstől távolabb épült. Fel-szerelésük esztendőről esztendőre gazdagabb. Talcán kínálják a spor-tolási lehetőségeket, a mozgást.

Szervezés, figyelem kérdése legtöbbször, mennyire tesszük hasz-nossá, egészségessé a gyerekek, a fiatalok nyári hónapjait. Szervezés és fellépés kérdése, például, hogy a helyi vezetők mit tesznek a sporttelepek kihasználásáért: erélyük, utasításaik feltétlenül szük-ségesek ahhoz, hogy a milliós értékű sporttelepek zártsága, kihasz-nálatlansága végre megszűnjék, megnyíljanak fiatalok tízezrei előtt. Szervezés, ötletesség kérdése az is, hogy a hétvégeket céltalan lö-dörgéssből, csatangolásból átforgalmazzák a felügyelő tanárok jó kirán-dulására, egészséges túrakká, diákfantáziát mozgó országjárásá.

A tét nagy. Egészségesebb, erősebb, szebb tartású fiatalságot sze-retnének mindannyian. Ebben egyetértünk. Tehát együttesen kell tennünk is. A tartalmasabb nyárért.

Várkonyi Margit

Hatályba lépett az újszülöttek kötelező szűrővizsgálatáról szóló rendelet

Egy, a csecsemőkori kezdődő, viszonylag ritka, de veszélyes be-tegség megelőzésére rendelt el az újszülöttek kötelező anyagcsere-szűrővizsgálatát az egészségügyi miniszter. Speciális módszerrel az újszülöttek egyetlen csepp véréből ki-mutatható a szervezet egy olyan esetleges anyagcserezavarára, amely miatt a még egészséges csecsemő egy-két év alatt súlyos idegrend-zeri zavarokban szenvedő, szelle-mileg elmaradott, magatehetetlen emberré válhat.

A Phenylketanuria (PKU) néven ismert súlyos, egy-két évtizede még gyógyíthatatlannak vélt betegséget egy enzim hiánya okozza, amely az aminosav, a phenylalanin lebontá-sáért „felelős” a szervezetben. Ha ebből az anyagból túl sok halmozó-dik fel, gátolja az idegszövetek és agy normális fejlődését. Ez a rend-

kívül súlyos betegség azonban a cse-csemőkori megkezdett, több évig tartó különleges diétával megelőz-hető, s az így megmentett gyermek egészséges, hasznos tagjává válhat a társadalomnak.

A szűrővizsgálat biztonságot je-lent a szülőknek, mert a hozzá szükséges vérmintát a kórházak — a rendelet értelmében — egészséges újszülötteknél a születést követő négy-öt napon, koraszülötteknél két héten belül megküldik az illetékes laboratóriumnak, s rendelkezésük esetén azonnal értesíthetik a szü-lőket. Ilyenkor idejében megkezdhe-tő a szükséges diéta, amelyhez — állandó ellenőrzés mellett — az SZTK ingyen tápszer, a szakorvos-ok pedig otthon is használható ételrecepteket adnak.

A szűrővizsgálatról szóló rende-let hatályba lépett. (MTI)

Kétmillió köbméter víz a Justus-mocsárra

A Hortobágyi Nemzeti Park egyik különleges része az úgynevezett Justus-mocsár, amelyre megkezdtek mintegy 2 millió köbméter víz rá-eresztését. Ez a terület Hajdú-Bi-har és Szolnok megye határánál fekszik közvetlenül a 33-as kövesút mellett, Valamikor ezen a részen vezetett keresztül a Budapestre tartók útja.

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság, a Hortobágyi Állami Gazdaság és a Nemzeti Park közös terve, program-ja alapján készült el a kiviteli és hasznosítási terv. A vízügyi szak-emberek biztosították, hogy új csa-torna megépítésével ezentúl állandóan vizet kaphat a mintegy 1800 hektárnyi mocsár rész a Nyugati-főcsatornából. A Tisza szabályozása után vált szegényebbé a hortobágyi vízi világnak ez a része is, s az el-

múlt esztendők rendkívül száraz, aszályos időjárása következtében pedig még a mélyebb fekvésű ré-szekről is eltűnt a víz, s kiegészít a növényzet.

A rekonstrukcióval visszaállítják a régi hortobágyi vízi világot. De lesz ennek egy másik, hasznos ren-deltetése is: belvizes esztendőben mintegy 850 hektárnyi vészárózá-roknak használhatók. Az itt termő ná-dat a gazdaság dolgozza majd fel, takarítja be.

A 33-as kövesút melletti gátakat megerősítették, s innen jól látható a Justus-mocsár, a vízi világ. A Nemzeti Park szakemberei szerint ez a terület lesz az északra és dél-ről vonuló madaraknak az egyik nagy tranzitállomása, de nagyon sok madár itt is költ.

Valaki szőtt és elfogták a határsértőt

Versenyben a határörköség címért

Este volt, mélyes csend. A fák között vezető ösvényen egy ember közeledett a faluhoz. Óvatosan jött, minden tizedik, tizenötödik lépés után megállt, figyelte a sötétet. Végre fényt pillantott meg, arra-felé vette az irányt. Az épület előtt út húzódtott, habozott, mielőtt rá-lépett. Egy iramodással termett az italbolt előtt. Benyitott.

— Jó napot! — köszöntötte fenn-hangon a kocsmáros.

A belépő csak zavarodottan bic-centett, mert a szokatlanul han-gos üdvözlés ráterelte a figyelmét.

— Egy korsó sör! — lépett a pulthoz.

— Nem láttam még erre — csa-polta komótosan a sört a másik.

— Nem vagyok idevalósi.

— Aztán honnan?

— Messziről... Nem is gondol-ja, hogy milyen messziről.

Az idegen hamarosan szedelőz-ködni kezdett. A kocsmáros azon-ban már odaszólt egy vendégnek, hogy tartsa szemmel a férfit. Azon-al értesítette a határőröket. A gyanúja beigazolódt: bűncselek-ményért körözött, román állam-polgár volt az idegen, aki a határ-on való tiltott átlépéssel próbált kibújni a felelősségrevonás alól.

1
A nyírábrányi főtea hosszan kanyarog, mintha a határ vonalát követné maga is. A fenti eset e-ben a faluban történt, s példa le-het rá, hogyan segíthetik a határ-menti községek lakói a katonák munkáját. Igaz, a dolog nem olyan egyszerű, hogy egy mondattal elin-tézhessenek. Mert a segítő szándék nem egyik napról a másikra szü-letik meg az emberben, s ha már a gondolatokban ott munkál, még akkor is nyitott a kérdés: vajon

Balázs Gyula: „Beérett a mun-kám gyümölcse”

hogyan lehetne hasznosítani a gya-korlatban?

Balázs Gyula őrsparancsnok mö-gött három évtizedes szolgálat áll. A múltból, s a jelenről mon-dott véleményében harminc eszt-endő tapasztalata tükröződik:

— Mi tagadás, régebben a lá-nyok miatt, szórakozás, közben a katonák és a falubeliek között, még kisebb incidensek is adódtak de ma már ennek a vizsálykodás-nak nyoma sincs. Korábban azt sem igen vártuk az emberektől, hogy segítsenek nekünk a határ-sértők elfogásában. Ma már olyan természetesen vállalnak részt a határ őrzetéből, mintha maguk is hivatásuknak éreznék.

— És mi a változások oka?

— Először mi kerestük a kap-csolatot. Nincs olyan rendezvény, társadalmi munka Nyírábrányban, amelyen ne vennének részt a ha-tárőrök. S mikor már rászólgál-

tunk az emberek elismerésére, ak-kor kérhettük tőlük, hogy segíts-nek bennünket. Számomra külön öröm, hogy ez a kapcsolat akkor teljesebben ki minden eddiginél jobban, amikor nyugállományba vonulok. Talán nem túlzás, ha azt mondom: beérett a munkám gyü-mölcse.

Az őrs látszólag csendes ezen a nyáreleji forró délelőttön. A ma-latszat csal: idejövött igazoltató ka-tonák tartóztattak fel bennünket az úton, rendszeres időközönként indultak újtukra a pihent járőrök, s tértek vissza a szolgálatot befe-jezők. A tanteremben foglalkozás folyt, s elővezették hűvös öljükből a kutyákat is, hogy az akadály-pályán gyakoroljanak. Puhola György határőrrel az akadálypá-lya szomszédságában beszélget-tünk.

— Ha a falubeliek nem segíté-nek, a helyzetünk nehezebb len-ne. Az eredményekben az ő fogal-kenységük is benne van — fogal-mazta lassan a mondatot.

— De maguk is igyekeznek...

— Ez csak természetes — mond-ta. — Különösen a fiatalokkal va-gyunk gyakran együtt. Ha enged-i a szolgálat, a falubeli KISZ-klub-ban töltjük az időt, amelynek ki-alakításában mi is részt vettünk. A moziban, az étteremben szintén találkozunk. A községi KISZ-szer-vezettel közös irodalmi műsorokat szoktunk összeállítani. Vagy, hogy a legutóbbi dolgot mondjam: az őrs minden tagja egy napot töltött társadalmi munkában az óvoda bő-vítésénél.

2
Gyereksztől volt hangos, apró-ságtól zsbongott az iskola ud-vara. A legtöbben már hazafelé cipelték táskájukat, ám a mondat-ra: — Úttörő-határőrök sorakozó! — pár perc alatt több tucat gyerek szaladt össze. Valahonnan előke-rültek a zöld színű egyszapokák, s már úgy álltak Hernáczky Károly tizedes körül, mintha valóban fog-lalkozáshoz kellett volna gyülekez-niük.

— Leszerelt az eddigi szakasz-parancsnok, megkérdezték, elvállal-m-e a gyerekek oktatását. Igent mondtam — mesélte a tizedes. — Nem állitanám, hogy nagyon köny-nyű ez a dolog. Hiszen különböző korúak vannak a szakaszban. Mindegyikkel másként kellene be-szélni. De lassan majd csak tisztázódnak a legfontosabb dolgok. Látszik rajtuk, nem sok hiányzik hozzá, hogy az újabbak is megszok-ják a fegyelmet, az alakít.

— S ti, hogyan kerültetek a szakaszba? — kérdeztem a hatodik osztályos Kiss Margitot és a hetedi-kes Bérés Ferit.

— Érdekesnek gondoltam — válaszolt a szőke hajú kislány — aztán jelentkeztem.

— És bevált a várakozás?

— Oh igen. A foglalkozásokon sokat tanulunk.

— Én a katonák életével akar-tam megismerkedni — mondta Bérés Feri. — Az is furcsa, hogy azóta másként megyek az utcán. Mert figyelni kell minden idegent. Lehet, hogy határsértő...

Az iskolaigazgató, Varga Mihály a nevelőmunka fontos részének tartja a honvédelmi ismeretekre való oktatást. Nemrég alakult meg az iskolában a harmadik úttörőha-tárőr-szakasz, amely azt igazolja, nem formáságként kezelik Nyíráb-rányban a honvédelmi nevelőmun-kát. Nem véletlen, hogy a gyere-kek az elmúlt évben és most is megnyerték a járási honvédelmi versenyt. Varga Mihály hozzáté-szi még:

— Természetesen nem csak az

Hernáczky Károly „Igent mondtam”

Tamási Lajos: „Riadóztunk, s ez-után már gyerekjáték volt”

úttörő-határőrökkel való foglalko-zást jelenti ez a munka. A kato-nák esetenként egy-egy órán is részt vesznek, meghívjuk őket a nevelési értekezleteinkre, de a tá-bortúzi műsoraink előkészítéséhez is hozzájárulnak.

— Vajon miben segíthetnek ezek a gyerekek? Hiszen azt csak nem várják tőlük, hogy határsértőket fogjanak el? — fordultam Tamási Lajoshoz, az őrs politikai tisztjé-hez.

— Éppen erre is van példa — mosolyog Tamási Lajos látva meglepődésemet. — Az egyik dé-lután tehenet legeltetett a határ közelében egy fücska, mikor egy gyanús alakra lett figyelmes. Azon-al szaladt az őrsre, mi riadóztunk, s ezután már gyerekjáték volt a határsértő elfogása. Rendszeresen kioktatjuk az iskolásokat is, hogy miről lehet felismerni a rosszban sántikáló embert, s aztán megbíz-zuk őket, hogy az utcákon, a ha-tárban jártukban-keltükben tart-sák nyitva a szemüket.

3
A nyírábrányiak a határörköség címért vannak versenyben a többi határszéli faluval. A cím megszer-zésének feltételei: eredményes politikai munka, együttműködés a határörköséggel, s az, hogy a köz-ség lakói nem követnek el tiltott határátlépést. Az eddigiekből is kitűnik, hogy Nyírábrányban igye-keznek megfelelni ezeknek a felté-teleknek. Minden szónál ékecsben bizonyítja ezt, hogy a határsértők 65—70 százalékát a lakosság köz-reműködésével fogják el az őrs be-osztottjai. Czigle Sándor párttitkár-al, Zolnai Lajos tanácselnökkel és Harmati Sándorral, az Alkot-mány Termelőszövetkezet elnöké-vel arról beszélgettünk, hogyan látják ők a határörzeti tevékeny-séget?

— A pártvezetőség feladata, hogy irányítsa a munkát — mondta Czigle Sándor. — A legfőbb célunk az volt, hogy a lakosság minden rétegét bevonjuk a határörzethez. Ezért a Hazafias Népfőrd helyi vezetőivel közösen kétezer ember-rel ismertettük meg az idén is, mit tehetünk mi az őrs segítségére. Ugyanakkor minden munkahelyen határmenti együttműködő csopor-tokat is alakítottunk, amelyek tag-jai napi feladatuknak tekintik a honvédelmi munkát.

A tanácselnök elmondta, hogy a testületi üléseken rendszeresen fog-lalkoznak ezzel a kérdéssel, s kü-lönösen a tanácsstagok tesznek so-kat azért, hogy társadalmi ügyé váljon a határörziet.

— A szövetkezetünk területének tíz kilométeres szakasza érintkezik a határral. Nagy gondot fordítunk rá, hogy az ott dolgozó traktorosok mezőőrök, pásztorok tudják, mit kell tenniük, hiszen a szövetkezeti tulajdon védelmében, a tolvajok el-fogásában a határőrök is segítenek nekünk — mondta a tsz-elnök.

A jó kapcsolat számos példáját sorolták meg fel. Megtudtam, hogy az újoncok bevonulásakor a falu vezetői személyesen is bemutatko-znak a katonáknak, megismertetik a község gondjaival őket. A ha-tárőrök részt vesznek a labdarúgó-szakosztály munkájában, segítik az ifjúgárdistákat és a rászoruló nagy-családosokat. Esetenként már há-zasságot is eredményezett ez a kapcsolat, s talán nincs olyan em-ber Nyírábrányban, aki ne így gondolná: a határőrök nélküli éle-tet már nehéz lenne megszokni.

Domokos Lajos (Fényképezte: Iklódy János)

A különös két újabb drám tárgyú drám Kialts, város tatták be s v a Csokonai s zsei. (Nem v cimlapján en lenetét és sz bort, Sároscy gitot és Park A másik dar nyes napot p ház tűzte mű A két — i drámát nemo matika teszi. A Kiálts, v mája. Az Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

Az a sz honfoglalás mája. Debrecen a maradásáért feláldozni leg ha a helyzet A honfogl a pusztá lété radásért haro ellenségekkel formához rag belső erőkket fejeződött, a lejárt. Művel tudomásul k pában élünk, kodni, idomu Debrecen a István és a r Guáció: rokon a tánció is, cs lek változtak közösség veztől, bölcsesség függ, hogy a elpusztul-e v kus dilemma próba előtt a mük és előf hogy a rájuk lyen áldozat után kell ve út. A megma kodásnak azo Gál Nagy Is életét, leánya Gáspárt is fe városát a p hesse. Érzelm el kell tőrnie gyetlennek, e dig istentag tartsa. Géza lélekben mir radt, fiát, Va resztényi pap nevelteti, s b a leghebbe a konait téteti Mindketten kal és ellenf egy nagy cél Szabó Mag napjaink kie zé sorolható. ző sikeres té szerkesztő ké vér emberek

ÜNNEPI KÖNYHÉT 1975

Szabó Magda: Az órák és a farkasok

A különös című kötet az írónő két újabb keletkezett, történelmi tárgyú drámáját tartalmazza. A *Kiáltás, város!*-t Debrecenben mutatták be s vitték országos sikerre a Csokonai Színház kiváló művészei. (Nem véletlen, hogy a könyv címlapján ennek a darabnak a jelenetét és színészeit, Gerbár Tibort, Sárosdy Rezsőt, Lontay Margitot és Farkas Zsuzsát láthatjuk.) A másik darabot, az *Az a szép, fényes napot* pedig a Nemzeti Színház tűzte műsorára.

A két — időben oly távoleső — drámát nemcsak a történelmi tematika teszi rokonná.

A *Kiáltás, város!* — Debrecen drámája.

Az *Az a szép, fényes nap* — a honfoglalás utáni magyarság drámája.

Debrecen a pusztá létért, a fennmaradásáért küzd, ezért kénytelen feláldozni leghűségesebb fiait is, ha a helyzet úgy követeli.

A honfoglalás utáni magyarság is a pusztá létért, a további fennmaradásáért harcol — nemcsak a külső ellenségekkel, hanem a régi életformához ragaszkodó, visszahúzó, belső erőkkel is. A honfoglalás befejeződött, a kalandozások korszaka lejárt. Művelt országot kell építeni, tudomásul kell venni, hogy Európában élünk. Hasonulni, alkalmazkodni, idomulni kell.

Debrecen főbírája, Gál Nagy István és a magyar nép fejedelme, Géza: rokon jellemek. Azonos a szituáció is, csak a kor és az ellenfelek változtak. Mindketten egy-egy közösség vezetői, s az ő belátásuktól, bölcsességüktől és döntésüktől függ, hogy a gondjaikra bízott nép elpusztul-e vagy megmarad. Tragikus dilemma, súlyos választást, nagy próba előtt áll mindkét hős. Értelmük és előrelátásuk azt diktálja, hogy a rájuk bízott népet bármilyen áldozatok árán is a haladás útján kell vezetniük. Nincs visszaút. A megmaradásnak, az alkalmazkodásnak azonban rettentő ára van. Gál Nagy Istvánnak saját családi életét, leánya leendő férjét, Borzán Gáspárt is fell kell áldoznia, hogy városát a pusztulástól megmenthesse. Erzelmeit el kell titkolnia, s el kell tűrnie, hogy saját anyja kegyetlenek, egyházának papja pedig istentagadónak, hitelhagyónak tartsa. Géza fejedelem pedig, aki lélekben mindvégig pogány maradt, fiát, Vajkát német és olasz keresztény papokkal és lovagokkal nevelteti, s belső ellenfeleit, olykor a leghívebb alattvalóit és közeli rokonait teteti vagy teszi el láb alól. Mindketten kegyetlenek önmagukkal és ellenfeleikkel szemben, de egy nagy cél lebeg mindegyik előtt.

Szabó Magda mindkét drámája napjaink kiemelkedő alkotásai közé sorolható. Azzá teszi őket a szerző sikeres témaválasztása, biztosan szerkesztő képessége. Alakjai hűvér emberek, akiknek külön ere-

nye, hogy gondolkodó lények is. A dialógusok nagy feszültséget hoznak, a jellemzések mindig pontosan találóak. A történelem jelenlétét és levegőjét érezzük a drámákban, holott az író nem archaizál. A kort és a szereplőket nem nyelvi bravúrokkal akarja elhívté tenni. A *Kiáltás, város!*-ban még érezzük a régi Debrecen puritán, szokimondó nyelvét, de már az *Az a szép, fényes nap* hősei egészen a mi nyelvünkön beszélnek, sőt olykor botránkoztatónak érzett szavakat, kifejezéseket is használnak. Mintha a szerző a nyelv modernségével is arra akarná figyelmeztetni a dráma nézőit és olvasóit, hogy ez a magatartás nem évvált, mindig, ma is aktuális.

Mindkét dráma nagyszerű szerepeket kínál a színészek számára. A *Kiáltás, város!*-ban a már idézett főbíróon kívül az édesanya, idős Gál Nagy Istvánné egy tömbből faragott, szigorú alakjához hasonlít csak a görög tragédiákban találunk. Remekül jellemzettek Sztavriász, a görög kalmár, a főbíróval szemben álló Portörő szenátor s a kálvinizmus merevségét példázó Hodászi Lukács pap feledhetetlen alakjai.

A pogányág és a kereszténység súlyos konfliktusát ábrázoló *Az a szép, fényes nap*ban Géza fejedelmé a vezető szerep. Am benne, magában is dúl a harc, ami az ő és új hitű magyarok között kíméletlenül, olykor testvérháborúvá fajulva, zajlik. Sajnálja azokat is, akiket a többség, a jövő érdekében — sokszor sajátkezüleg — el kell pusztítania. A Vajkával való egyik párbeszédében így vall erről: „Nekem, szegény pogánynak, határozottan az a kényszerképzetem, hogy attól, hogy valaki az idő kerékkötője, még van anyja, felesége, gyermeke, múltja, álma, valami elgondolása, ha nem is éppen korszerű, és lehet, hogy nem mártír, de magyar, és én megölöm.” — Valamivel halványabbra sikerült a maga vadonatúj keresztény mivoltát halálós-komolyan vevő Vajka, a későbbi Szent István alakja, aki az új magyar állam és a németekkel való béke érdekében veszi feleségül a német császár csúnya leányát, Gizellát. S itt van még Gyula vezér nagyszerű alakja, a fejedelem apósáé, a maga alig titkolt pogányágával és Bizánc felé húzó kereszténységével, aki szintén maga öli meg utolsó hívét, az öreg pogány énekest, Böngét.

Szabó Magda drámakötete a könyvhét egyik legértékesebb könyve. Nekünk, debrecenieknek külön öröm, hogy a szülővárosát mindig oly nosztalgikusan szerető írónő újabb kimagasló művekkel jelentkezett, bizonyítva töretlen iráskészségét s egyre újabb területeket és műfajokat meghódító tehetségét. (*Magvető kiadása.*)

Tóth Endre

Az ünnepi könyvhét mai programja

A könyvtárban fél ótkor kezdődő programmal várja az érdeklődőket a Debreceni Népi Együttes. Műsoruk Weöres Sándor versére, Novák Ferenc koreográfiájára készült. Este fél nyolckor Vadrózsák címmel a debreceni Alföld színpad mutatja be népköltési műsorát.

Dél előtt tizenegy ótkor *Végh Antal* dedikál a könyvtárban. Végh Antal két író-olvasó találkozó résztvevője is lesz: délután három ótkor a debreceni Járműjavító Vállalat könyvtárában, este hét ótkor pedig Nagykerekiben, a klubkönyvtárban találkozik olvasóival.

100 éve született, 20 éve halt meg Thomas Mann

Néhány évvel ezelőtt Münchenben járva, hiába kerestem házának helyét az Isaar partján. Nem jelezte sem kő, sem oszlop, sem tábla, hol állhatott a ház, hol élt az író évtizedeken át. A város, amely rég elfeledett bajor királyok szobraival volt tele, mintha még mindig nem békült volna meg legnagyobb fiával. Azt sem bocsátotta meg talán, hogy valójában nem is lett fiává sohasem.

Lübeck szülötte volt. Az északi Hansa-város patricius polgárainak tisztessége formálta erkölcsi igényességét; kifinomult életstílusa alakította ízlését; és bár családja átköltözés folytán korán Münchenbe került, sohasem tudta megszokni a vaskosan kedélyes bajor fővárost. Nem is csoda, hiszen egyszerre, egy időben olyan ellentétes dolgok estek itt: könyvtárszobájában alkotott a század egyik legnagyobb lángelméje, míg odakünn az utcán az általa „madárijesztőnek”, az „emberség megcsúfolójának” nevezett mázolósegéd toborozta, vonultatta sörtől részeg legényeit.

Egy ideig győzni látszott a fasiszta „madárijesztő”. Elűzhette otthonából a szellem emberét, elvehette javait, megégethette könyveit. Hosszú távon mégis az író lett a diadal: ő lett a „német lelkiismeret” és ő lett a maradandó, az örökérvényű, eljövendő nemzedék nevelője.

Leveleinek kötetét megrendítő olvasmány. Korának csaknem minden kiemelkedő emberével levelezett. Közűk magyarokkal is: Hatvany Lajossal, Kerényi Károllyal, Kosztolányi Dezsővel, s másokkal. József Attiláról is melegen emlékezik meg leveleiben, s a költő üdvözlő verséről, melynek elmondását betiltotta a rendőrség. (A rendőri jelentés a nagy író látogatásáról így számolt be: „Egy Mann Tamás nevű kommunista agitátor érkezett Budapestre.”)

A száműzetés éveiben leveleiből süt a harag azok ellen, akik Németországot kiszakították Európa kultúrájából és barbárság honává tették. — „Állítólag a birodalmat, Németországot becsmérlem azzal, hogy ellenük fordultam! Oly hihetetlenül vakmerőek, hogy összetévesztik magukat Németországgal. Holott talán nincs messze a pillanat, mikor a német nép számára semmi sem lesz fontosabb, minthogy ne tévesszék össze velük.” — írja a bonni egyetem dékánjának díszdoktorságától való megfosztása után.

De haragjának ostora népét is sújtja, miközben mélységes fájdalommal félti és siratja. — „Ó, nem a vakmerő dölyf indított szólásra, hanem az aggodalom és a gyötrellem, amelytől az Ön vezérei nem tudtak engem megszabadítani azzal az intézkedésükkel, hogy nem vagyok német többé; a lelki és szellemi szenvedés, amelytől négy év óta életem egyetlen órája sem volt mentes, és amellyel szemben művészi munkámat napról napra úgy kellett kiverekednem.” — folytatódik a levél.

A vergődő lélek nem bírta el sorsát, ha ki nem termelné önmagában az immunizáló ellenmérget. Ilyen immunizáló anyagként erősíti fel magában az íróniát, időskori műveinek legvonzóbb ízesítőjét. Jelen volt ez az íróniában korábban is, de nem olyan szellemes-játékos áradással, mint mikor a keserű átkokat hordozó levelek születtek.

A korábbi művek anyag és szellem, realitás és szépség általa érzett ellentétjaira épülnek. Az önéletrajzi ihletésű *Buddenbrook-ház* hősei szellemmel telítődésük, finomodásuk arányában veszítik el életképességüket; a *Halál Velencében* Aschenbach professzora a szépség iránti rajongásába pusztul bele, miután nevetéssé vált, a Fiorenzában élet vagy szépség választásáért csap össze Lorenzo Medici és Savonarola; a *Mario és a varázsló* tiltakozás mindenfajta manipuláció ellen; a *Varázshegy* pedig minden korábbi gondolat összegezése az emberi szabadságot védő Settembrini és az erőszakos úton rendet tenni akaró Naphta között. A *Varázshegy* a kor filozófiai és politikai áramlatait ütközteti a halál küszöbén élő emberek ajkán: erről a küszöbről nézvést más távlatot kapnak a dolgok.

A száműzött művei azonban messzebb tekintenek térben és időben is.

1933-ban, franciaországi előadókörúton éri Thomas Mann a hitleri hatalomátvitel híre. Nem tér haza: Svájcban talál menedékre, majd utóbb Amerikába távozik. Kaliforniában telepszik le, s a princetoni egyetem tanára lesz.

Itt írja meg a *József tetralógiát*, mely a bibliai Jákob történetével kezdődik, s az Egyiptomot élelmező, hatalomra jutott József testvéreit befogadó békülésével ér véget. Utóbb még csatlakozik a témához a népet Egyiptomból kivezető Mózes regénye, a *Törvény*.

A vándor-nomád törzsek és a kor civilizációjának tetőfokán álló Egyiptom háttéréből bontakozik ki „az ember”, aki néha szándékosan

anakronisztikus, mert korunkbéli arcot visel, hiszen a regényfolyam, melynek első mondata: „Mélységesen mély a múltnak kútja...”, az „örök” (vagy legalább is lassan változó) emberi lényeg felmutatása. A humánus nagy regénye a József, egyszerre szövi át líra és írónia.

Az ember — minden egyes ember — egyszeri előfordulású, pótolhatatlan jelenség, megismételhetetlen csoda, hirdeti, amikor Európában halomra ölik az embereket. Gondolatait még el-eltávolítja térben-időben, megírja az *Elcsérelt fejek* c. indiai mesét; a *Lotte Weimarban* hősnőjével hazalátogat vágyódó gondolata, s időben vissza az öreg Goethehez, akinek aggkori esendőségében önmagát figurázza ki.

Legjátékosabb könyve a *Kiválasztott* c. kisregény, maga a regénybe formált mélylélektan, átszőve anya-fiú-testvérszerellemmel, de fantasztikumával, könnyed bájjával egyben paródiaja is a tannak, mely sugallmazta.

A vergődő lélek mégsem tud nyugodni. Kínlásából születik legnagyobb műve, a német történelmet és a nemzeti sajátosságokat kutató *Doktor Faustus*. A polihisztor író ehhez a műhöz a zeneelmélet tudományába is behatol: hőse zenész, aki eladja lelkét az ördögnek (a modern ördög ép elméjét kéri: rábocsátja a vérba járó köröközóját, hogy kifejezhesse a vadul iramló, vészterhes kort zenéjével, azzal az apokaliptikus zenével, amely már nem finom harmóniák hangzata, hanem „csillagzuható angyal trombiták” keveredése ördögi üvöltéssel és gépzörejjel. Adrian Leverkühn komponista sorsában az „ördögök szövetkező” német népet is jelképezi.

Európa vigyázz! — ezt a címet adja annak a könyvének, mely előadásait, cikkeket gyűjti egybe. Ő Európa német anyanyelvű polgárának érzi magát, a földrészt félti, s megtervezi derűsebb jövőjét, melyben elképzelése szerint leomlanak a nacionalizmus határai. És ő az első haladó polgár, aki először, s aztán még sokszor szólal meg a szimpátia, a vonzalom hangján a Szovjetunió mellett, s a jövő reményességének tartja a szocializmus nagy „kísérletét”.

A gyógyítás és a békítés szándékával járja végig a háború utáni Európát és a két Németországot, többször is, pedig aggyantja már akkor. Bármennyire megszerette is kaliforniai otthonát, némi tépelődés után Svájcban telepedik le, abban az országban, amelynek halás volt az első menedékhely, s amelyben végső nyugovóra vágyott. 80. születésnapja után pár héttel halt meg, küldetését bevégezvén, hittel népe megújulásában és Európa jövőjében.

Bozóky Éva

OLVASÓK...

A Könyvjelző...

A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat képes tájékoztatója a Könyvjelző. A kéthavonta megjelenő kiadvány sokféle „rovata” érdekes olvasnivalóval szolgál az olvasók minden korosztálya számára. A „Régi magyar könyvgyűjtők” címmel rendszeresen jelentkező írások a kolostorok, szegényes, párkötetű kitévő gyűjteményétől kezdve, Mátyás király Corvináin keresztül, a mai — több millió kötettel rendelkező — könyvtárak kialakulásáig követik nyomon a hazai könyvgyűjtés és -terjesztés történetét.

De nem csupán a régi gyűjteményeket mutatja be a Könyvjelző. Hiszen könyveiről, könyvszeretéről nyilatkozott már Ortutay Gyula, Baranyi Ferenc, Koncz Zsuzsa és sok más, híres, ismert ember. Nemcsak gyűjteményüket mutatják be, s ajánlanak érdekes műveket, hanem a kezdő gyűjtőknek is hasznos tanácsokat adnak egy könyvtár kialakításának szempontjairól. Mindenki számára érdekes a

nemrégiben indult látogatássorozat, amelynek keretében belül egy-egy könyvkiadó vállalat kerül bemutatásra. A könyvheti számban a Gondolat Kiadóval ismerkedhetünk meg.

A „Könyvpremier” rovat címe is jelzi tartalmát. Új könyvekről, kezdő írókról, első verseskötetéről éppúgy olvashatunk e hasábkon, mint az irodalmi pályázatok eredményeiről, a most megjelent művek erényeiről, hibáiról.

Végezetül a vidéki városok könyvterjesztéséről, a könyvtárítás eredményeiről és gondjairól szóló sorozatot kell megemlíteni. Az ünnepi Könyvjelző a 900 éves Szolnok városát látogatta meg, de bemutatkozott már Miskolc, Szeged, s tavaly Debrecen is.

E rövid ismertető természetesen nem tud teljes képet adni erről a jó kiállításról, érdekes kiadványról. Érdemes tehát bemenni a könyvesboltokba, s nézni az elárusítóktól egy Könyvjelzőt.

FELVÉTELRE KERESÜNK

megfelelő végzettséggel és gyakorlattal rendelkező gépészmérnököket és technikusokat, villamosmérnököket, iparszakos közgazdászokat, **AZ ALÁBBI MUNKAKÖRÖKBE:** szerszámtervező és szerszámszerkesztő, gyárfejlesztési vagy műszaki fejlesztési előadó, előkalkulátor, gyártmánytervező, művezető (textiltechnikus) üzemeltető és tervező villamosmérnök (gépészeti ágazat) gyári díszpécsér, gyárügyeletes, anyag-áruforgalmi előadó, **TOVÁBBA:** több éves szerszámüzemi gyakorlattal rendelkező szerzőkésztőket, marókat, közzőrűsítőket, vésnököt, elektronikai műszerészeket, szöveket és szöveg-előkészítőket műszaki szöveg-előkészítőkhöz.

Fizetés meggyezés szerint. Lakás külön megállapodás alapján biztosítható. Jelentkezéseket részletes önéletrajzzal a jelenlegi fizetés és fizetési igény megjelölésével kérjük az alábbi címre:

ELZETT MŰVEK
Berettyóújfalui gyára, személyzeti és oktatási osztály, Berettyóújfalui, Széchenyi u.

Baromfitenyésztő szakmunkástanulónak

az általános iskolát az idén befejező, de 16. életévüket be nem töltött fiúkat és lányokat

FELVESZ

A BÁBOLNAI MEZŐGAZDASÁGI KOMBINÁT KÖZPONTI GAZDASÁGA

A felvett tanulók kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást kapnak.

JELENTKEZÉS:

személyesen vagy levélben, az oktatási osztályon.
Cím: 2943 Bábolna

MAGYAR GÖRDÜLŐCSAPÁGY MŰVEK FELVÉTELRE KERES FÉRFI BETANÍTOTT ÉS SEGÉDMUNKÁSOkat

Jelentkezni lehet: **MGM DEBRECEN,** Szabadság útja 113. munkaerő-gazdálkodási csoportnál.

A Vámospercs és vidéke ÁFESZ pályázatot hirdet szabadkasszás kiskereskedelmi és vendéglátóipari egységeinek vezető és helyettesi állásának betöltésére. Erkölcsei és működési bizonyítvány, valamint szakképzés szükséges. Bővebb felvilágosítást a jelentkezés helyén: kereskedelmi osztály, Vámospercs, Malom u. 2.

Hegesztővizsgával rendelkező tmk-lakatos és gépapolót felvesz a Hütőház, Debrecen, Diószegi út 3. Jó kereseti lehetőséggel azonnali belépéssel felvesszünk feldolgozóhoz és csomagolóhoz női dolgozókat, villanyszerelőt és hegesztő vizsgával rendelkező lakatos. **BARNEVÁL,** Debrecen, Diószegi út 1.

A DEBRECENI KONZERVGYÁR FELVESZ

gyors- és gépirókat, nyersáruátvevőket,

érettsegített női munkásokat adminisztratív munkakörbe, lakatos, villanyszerelő, akkutöltő, marós, közzőrűs, műszerész szakmunkásokat, férfi öltözőőröket (nyugdíjast is), valamint női és férfi munkaerőket konzervipari munkára.

JELENTKEZÉS

a gyár munkaügyi osztályán.

Az elm... Honvéd... többiek... ide min... fordult... legfajdal... szuk... zen kerü... nek épp... olimpiai... eredmény... akik két... előny.

Néhány... NE II-es... tükárk... DVSC. E... feladásá... is gond... magával... meg a c... akik biz... első kez... Végül h... előtt má... csi játé... méteről... tizenmag... telen jól

Nagyon... helyen á... És így... jóval töv... madók é... táblázato... nem adta... A Hajdú... cikan, a... tudta a... ja! vanna... már a... egyetem

A meg... majlva... kintébe... ban bizn... BTSE vo

Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Húspipari Vállalat takarított, valamint nehéz fizikai munkára segédmunkásokat keres felvételre. Jelentkezés termékraktározási osztály, Debrecen, Vágóhid u. 9.

Ipari nagyvállalat vidéki gyárgyűjtemény, forgácsoló megmunkálásban jártas gépészmérnököket, gépészmérnököket keres felvételre, technológus, üzemvezető, önálló csoportvezető beosztásba. Fizetés meggyezés szerint. Debrecenből kijárás biztosított. Lakás a telephelyen megoldható. Jelentkezéssel írásban, önéletrajzzal „Forgácsoló” jellegre a kiadóra.

Villanyszerelő szakmunkásokat, gyors- és gépirókat, valamint férfi és női betanított és segédmunkásokat felvesszünk a BIOGAL Gyógyszergyár, Debrecen, Pallagi út 13.

A Volán 6. sz. Vállalat érettségivel rendelkező katonáidól letöltött dolgozókat felvesszünk forgalmi munkakörbe, továbbá 302-es kotró, T-174-es rakodógép és Vörös csillag rakodógépeket. Jelentkezéssel Debrecen, Déli sor 5. sz. Szállomásvédelmi Főnökség.

Érettsegített lányokat bérletszámolónak, ázemfűzők munkára, munkaügyi osztályra, fiatal férfiakat segédmunkásokra, segédmunkásokra és betanított munkára nőket felvesz a Szalaggyár.

Autogén hegesztő vizsgával rendelkező dolgozókat felvesszünk. Hajdú-Bihar megyei Vegyipari Vállalat, Debrecen, Bellegőz út 1102. Megközelíthető a 2-3-as autóbussz szál.

Biharkeresztesi férfi fodrászüzletbe férfi fodrász munkást felvesszünk. Jelentkezni lehet: Hajdú-Bihar megyei Államnépirtó Szolgálat, Széchenyi út 1102. Rákóczi u. 3-5.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága édesanyjánk özv. BACSI ISTVÁNNÉ temetésén megjelentek és fájdalunkban részvételükkel osztoztak. Gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik BUDAHAZY LAJOSNÉ Kiskolacsinyi Klára temetésén megjelentek és mély fájdalunkban részvételükkel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik özv. NÁNÁSI IMRENE Hüse Erzsébet temetésén megjelentek és mély fájdalunkban részvételükkel osztoztak. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudjuk, hogy KATHI SÁNDOR nyugdíjas 70 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1. hó 7-én, szombat déli 12 órakor lesz a Köztemető 1. o. ravatalozójában, egyházi szertartás szerint. Gyászolóják: felesége, testvérei, rokonai. Lakás: Debrecen, Honti u. 4.

Nemrég terülvölentette, sakkozóhó mert — s szellemi lidabak Nem gondolt.

HAJDÚ-BIHARI 14-193 — Kiadja

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Házresz eladó. Létai út 20.

LAKÁS

Belvárosi, másfél szobás, harmadik emeleti, gázfűtéses, erkélyes, tanácslakást keresek. Érdeklődni: Komlóssy u. 22.

INGATLAN

Eladó Berektúrdón Sallai u. 5. szám alatti telek. Érdeklődni lehet a helybeli postahivatal vezetőjénél. 5309 Berektúrdótelep.

ÁLLÁS

Kosmetikusok szombati felvesszünk. Csígekert u. 33.

JÁRMŰ

M-21-es Volga eladó 17 000 Ft-ért. Debrecen, Dimitrov u. 50.

BŰTOR

Kombinált szobabútor eladó. Katona J. u. 3. Hősök tere mellett.

EGYÉB

Eladó lebontható A-típusú garázs. Tiszalökön levő 57 négyzetméter telek szerény vikendházzal. Érdeklődni munkaidőben 12-476-os telefonon.

OKleveles gépész üzem-mérnök, textiltechnikus, műszaki rajzoló házaspár 5 éves nagybéren szakmai gyakorlattal műszaki vezetői állást keres szeptember 1-től. Lakásmegoldás szükséges 75% jellegre az egrí Hirdetőbe

Kisgyermekes házaspár különálló fürdőszobás al-béreltet keres. „Lakásunk épül” jellegre a kiadóra.

Üres al-béreltet szobát keresek. „Négy személy” jellegre a kiadóra.

Kosmetikusok szombati felvesszünk. Csígekert u. 33.

Szobafestő és mázoló segédek állandó munkára felvesszünk. Érdeklődni este 18-19 óra között. Társi Sándor festőmesternél, Béke útja 10-12., felelelt.

Gondozónő keresek idős nő mellé teljes ellátással. Nagyne, Komlóssy út 80.

Kosmetikusok szombati felvesszünk. Csígekert u. 33.

Zártkertben 600 négyzetméternyi gyümölcsös megosztva, fizetési könnyítéssel eladó. Főgatos u. 18.

ALBÉRELLET

Ertelemeségi dolgozó külön befizetésű bútorozott, összkomfortos al-béreltet keres június 15-től. „Nyugalom” jellegre a kiadóra.

Keresünk bútorozott összkomfortos szobát, mérnök, vagy mérnök házaspár részére. Debrecen, Tervező Vállalat, Wesselyi utca 6. Telefon: 11-460, 174 melék.

Eladó nagykerékű 1000-es Wartburg műszaki vizsgáló gépkocsit. Megbízható. Kovács István autószerelőnél, Hajdúszoboszló, Kun Béla u. 24/A.

Pannónia, Star, MZ, Riga motor Riga és Komár láncok, alkatrészek eladók Arany János u. 13.

Tsz-ek és vállalatok! Számológépes! Hibás! Prodagspekkel ártó gépekre cserélem jutányos áron. Levél vagy telefon értesítés esetén felkeresem. Salomon Lajos írodagép-műszerész mester, Budapest, 1034 Zápor u. 21. Telefon: 689-657.

Parkettázás, parkettacsiszolás, lakozást, reklámlámpa, vidékre is. Keller, Csapó u. 76. X. 4. Telefon: 14-134.

Eladó 56 virágtartós állvány. Csapó, Zrínyi u. 73.

Olajkályhák, olajshordók, 80 literes villanybojler eladó. Rózsahegy u. 7. Laktanya utcából.

Márkás festmény eladó. Komlóssy u. 10.

Ezer db új pala és piros mély gyermekkosci eladó. Szepest u. 28/C.

FIATALOK!

A FŐVÁROSI 4. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BEISKOLÁZ FIATALOKAT SZAKMUNKÁSTANULÓNAK

az 1975-76-os tanévre, a következő szakmákban: **KÖMŰVES, ACS-ÁLLVÁNYOZÓ, BADOPOS, ÉPÜLTETBURKOLÓ, TETŐFEDŐ, MŰKÖVES, VASBETON-KÉSZÍTŐ, ÉPÜLTETASZTÓ, FAPADLÓZÓ-MŰANYAGBURKOLÓ, VILLANYSZERELŐ, VÍZ-, GÁZSZERELŐ, VAS- ÉS FÉMSZERKEZET-LAKATOS, SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ.**

A vidékről beiskolázott tanulóknak tanulmányi elátlásról gondoskodunk, továbbá ösztöndíjat, munkaruhát, szerszámot és különféle kedvezményeket adunk. A kömüves, az acs-állványozó és a tetőfedő tanulókat az említett kedvezmények kivül havi 200 forint ösztöndíj-kiegészítésben is részesülnek. Az a tanuló, aki vállalatunkkal társadalmi szerződést köt, havi 250 forinttól 500 forintig terjedő társadalmi ösztöndíjat is kap. Jelentkezhetnek olyan fiatalok, akik most végzik az általános iskola nyolcadik osztályát, valamint, akik még nem töltötték be a 17. életévüket.

A jelentkezést tartalmazó levelet a következő címre kérjük beküldeni:

FŐVÁROSI 4. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT személyzeti és oktatási osztálya, 1450 Budapest, postafiók 34. Személyes jelentkezés a tanulóothonban: Budapest VIII., Bláthy Ottó u. 6-8.

Dolgozókat alkalmaznak

Azonnali belépéssel takarított felvesz Építőipari Szakközépiskola, Varga u. 5.

Mosónál azonnali felvesz a Zrínyi Ilona Gyermekeothon. (Szabad szombat.) Bem tér 13.

Közgazdasági technikum vagy gimnáziumi érettségivel felvesszünk azonnali belépéssel felvesz közgazdasági technikum érettségivel rendelkező pénzügyi előadót, vegyész-technikust, építési-műszaki ellenőrt, tervezőt csoportvezetőt, ár-ellenőrt, valamint gépészmérnököt, jelentkezők Debrecen, Hétvezér u. 21. Személyzeti-oktatási és munkaügyi osztály.

A Hajdú-Bihar megyei Víz- és Csatornamű Vállalat központi telepe azonnali belépéssel felvesz közgazdasági technikum érettségivel rendelkező pénzügyi előadót, vegyész-technikust, építési-műszaki ellenőrt, tervezőt csoportvezetőt, ár-ellenőrt, valamint gépészmérnököt, jelentkezők Debrecen, Hétvezér u. 21. Személyzeti-oktatási és munkaügyi osztály.

Lőrinci Főút felvételét hirdeti 16 éven felüli lányok részére. Betanulási idő 1 hónap. A kereset 2000-2600 Ft, a betanulás után. Vidéki lányok részére szállást és kedvezményes hazautazást biztosítunk. Felvétel esetén az útiköltséget visszatérítjük. Cím: PFV. Lőrinci gyár, 1183 Budapest, Gyömrői út 85-91. Kérésére részletes tájékoztatót küldünk.

Gépirót és 4 órai munkára takarított vesz fel a Megyei Bíróság. A Hajdú-Bihar megyei Városi Bíróság gépiró adminisztrátort keres felvételre. Jelentkezéssel az elnöki irodában.

Orportásokat, adminisztrátorokat, parkirbantartókat alkalmaz az AFIT XIII. sz. Autójavító Vállalat, Debrecen, Balmazújvárosi út 14.

Takarítónőt felvesz a Debrecen Szövetkezeti Áruház Vállalat. Debrecen, Csapó utca 28-32.

Azonnali belépéssel felvesz helyettesítő cserelést vezető. Jelentkezés: Miskolcra ut 1. PB szolgáltatási üzem.

A Hajdú-Bihar megyei Szolgálatos és Építőanyag-ipari Vállalat pocajai betonüzemébe felvételre keres villanyszerelő szakmunkást. Jelentkezés Pocsaj, betonüzem.

Fiatal építésztechnikus felvesszünk szervezési munkakörbe. „Szolgáltatás 375 356” jellegre a Magyar Hirdetőbe kérjük.

Szakképesítéssel rendelkező hentes eladók és pénztárosok felvesz a Debrecen Áruház Vállalat. Debrecen, Csapó u. 28-32.

Vízutató és Fűró Vállalat, Debrecen, Monostorpályi út 29. sz. felvesz változó munkahelyre gépkezelőket és segédmunkásokat. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügynén, szombat kivételével.

Magasépítésben jártas építőipari művezetőket és energetikusokat alkalmaz a Hajdú-Bihar megyei Tanácsai Építőipari Vállalat. Jelentkezés Debrecen, Simonffy u. 34., személyzeti csoport.

Városi Tanács Költségvetési Üzeme felvesz gépészmérnököt, tmk művezetőt, beosztásba, gépirókat, fiatal építésztechnikusokat és segédmunkásokat. Jelentkezés: Bartók Béla út 61.

Hajdú-Bihar megyei Víz- és Csatornamű Vállalat központi telepe azonnali belépéssel felvesz közgazdasági technikum érettségivel rendelkező pénzügyi előadót, vegyész-technikust, építési-műszaki ellenőrt, tervezőt csoportvezetőt, ár-ellenőrt, valamint gépészmérnököt, jelentkezők Debrecen, Hétvezér u. 21. Személyzeti-oktatási és munkaügyi osztály.

GYÁSZHÍREK

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága édesanyjánk özv. BACSI ISTVÁNNÉ temetésén megjelentek és mély fájdalunkban részvételükkel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik BUDAHAZY LAJOSNÉ Kiskolacsinyi Klára temetésén megjelentek és mély fájdalunkban részvételükkel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik özv. NÁNÁSI IMRENE Hüse Erzsébet temetésén megjelentek és mély fájdalunkban részvételükkel osztoztak. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudjuk, hogy KATHI SÁNDOR nyugdíjas 70 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1. hó 7-én, szombat déli 12 órakor lesz a Köztemető 1. o. ravatalozójában, egyházi szertartás szerint. Gyászolóják: felesége, testvérei, rokonai. Lakás: Debrecen, Honti u. 4.

Nemrég terülvölentette, sakkozóhó mert — s szellemi lidabak Nem gondolt.

Autóalkatrész ismerettel rendelkező dolgozót **RAKTÁRI KIADÓNAK** alkalmaz az

XIII. sz. AUTÓJAVÍTÓ VÁLLALAT 3. sz. Üzemegysége. Debrecen, Szabadság útja 27.

HAJDÚ-BIHARI 14-193 — Kiadja

SPORT

Hogy volt...

Az elmúlt héten a televízió képernyőjén láthattuk a Bp. Honvéd-U. Dózsa NB I-es labdarúgó-bajnoki mérkőzést, a többiek tudósításokat olvashattunk. A bajnokság első és második helyezetteinek találkozásánál — ez a szó jobban illik ide mint például a küzdelem — szabálytalanságok özöne fordult elő, 11-es esetek előfordultak, megtorlatlanul. A legfájdalmasabb az volt, hogy a labdarúgók — ez a státuszuk — többnyire sétáltak a játéktérre. Ilyen módon nehezen kerülhet nagyobb dícsfénybe a magyar válogatott, amely éppen szombaton lesz nagy öröpróbjára Szófiában. Az olimpiai selejtező visszavágóját (a Népszabadságnak 2.0 volt az eredmény) bonyolítják le a bolgár fővárosban, és vannak, akik kételkednek abban, hogy elegendő lesz-e a kétféle előny.

Néhány tanulságos esemény lezajlott a DVSC—MÁV DAC NB II-es labdarúgó-bajnoki mérkőzésén is. A győriek lestekitkát alkalmazzák, melynek ellenszerét nem találta meg a DVSC. Esszerű, ötletes elgondolásokkal könnyen a lestekitka feladására lehet kényszeríteni egy csapatot. Többek közt az is gondot okozott, hogy a csereként a bírók körében, akik bizonytalankodtak a közepkedést illetően is, mert az első kezdés után már nem volt helye újabb közepkedésnek. Végül hadd említsük meg azt, hogy a mérkőzés befejezése előtt másik gól szerzésére is nyílt lehetőség, amikor Mohácsi játékező sporteseményéért, a kaputól nyolc-tíz méterrel szabadrúgást ítélt. A legurított labdát Kiss éppen a tizedmagával előreugró Tóth kezébe rúgta. A közölt felvétel jól látható az eset.

Nagyon kevesen gondolhattak arra, hogy a bajnokság első helyén állt DMTE nem tudja legyőzni Tuzsérókat a MEDOSZ-t. És így történt. A DMTE berkeiben azon sópáncsoknak, hogy jóval több helyzetük volt, de ezeket rendre elrontották a támadók és ennek következtében ismét helyet cserélt a bajnoki táblázaton a DMTE és a Nagybatány. De azért a debreceniek nem adták fel a reményt...

A Hajdú Vasasnak nem sikerült a pontszerzés Kazincbarcikán, a Hajdúböszörményi Bocskai még megszorítani sem tudta a Nagybatányi Bányászt és igen komoly kiesési gondja vannak. A DEAC-nak már „mindég” volt Jászberényben — már a megyei bajnokságban való részvételt tervezgetik az egyetemisták.

A megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokságban mind a Balmazújváros, mind a D. Kinizsi győzött. A verszett pontok tekintetében jobban áll a Balmazújváros, a D. Kinizsinél abban bíznak, hogy valamelyik hátralevő mérkőzésen kiklik a BTSE vonata.

Játék nélkül: 3:0

Négy NB II-es röplabdacsapata is van Debrecennek, mind a nőknél, mind a férfiaknál két-két együttesünk. Küzd a bajnoki pontokért. Legutóbb a nőknél a D. Tanítóképző 3:1-re kikapott a Nyíregyházi Spartacus Petőfőtől, a D. Volán 3:0 arányban ugyancsak vereséget szenvedett a Nyíregyházi Taurustól. A férfiaknál a DEAC idegenben 3:2-re győzött a HBNA ellen, a DASE 3:0 arányban nyert a Trecsényi SE ellenében. Utóbbi mérkőzés érdekessége, hogy az agrártudományi játék nélkül érték el az eredményt, ugyanis a vendégcsapat nem érkezett meg. Immár harmadjára nem állt ki a Trecsényi SE, amiért törölték a bajnok-ságból. A fotóriporter a DASE csapatát kapta lencsévégre, amikor várakozási álláspontban volt a játéktér fele részében. De hiába! A DASE játsszani szeretett volna s úgy győzni.

A „férfifaló”

Az angol Eitel Ritchell kisszesszony mindenkor lelkesen látogatta a különböző sportversenyeket. Férfiújságjának is a sportembert, a nemes küzdelmek győztesét tekintette.

Első férje egy labdarúgó lett. Eltűnt asszonya után, elvált férjétől. Utána egy öklívívó vezette az anyakönyvvezető elé, de a boldogság ezúttal sem volt tartós. Harmadiknak egy atléta állt be a sorba. Ő sem dícselkedhetett sokáig Eitel szerelmével, mert a sportokat kedvelő asszonyka neki is csakhamar útlatlapot kötött a talpára. Később egy úszóval vígasztalódott, de ezzel is kátyúba jutott a házassága.

A mindössze 26 éves Eitel nagy „fogalmat” bonyolított le. Három esztendő leforgása alatt négy sportolóval bontotta fel a házasságát, ami e téren nyilván világcúcsnak számít.

Nemrég egy öt megintertülő újságíróknak kijelentette, hogy legközelebb sakkhoz megy férjhez, mert — szerinte — ebben a szellemi sportban talán szolidabbak a férfiak.

Nem Bobby Fischerre gondolt...

Kicsiknek a nagyok

Az úttörő-olimpia megyei döntőjén, a DMTE nagyérdémi bítumenes pályáján nagyok, felnőttek is szurkoltak a kicsiknek és egy-egy szellemes megoldás, szép lövés láttán meg is tapsolták hol a Bocskai, hol a Fazekas tanulót (végül a harmadik, Földes csapata vitte el a pálmát).

Pál, Varga, Szulyovszky, Németh, Móza szórakoztak a kézikész játékán. Tehették, hiszen a fiatalok határtalan lelkesedéssel küzdöttek — tanulságos akarással játszottak a győzelemért. És ha már a kézilabdánál tartunk, megemlítsük, hogy a „nagyok”, az NB I-esek újabb bajnoki fordulón vesznek részt a mai napon. A D. Dózsa két bajnoki mérkőzést játszik a héten, ma Győrött a Rába ETO lesz a debreceniek ellenfele, vasárnap délelőtt pedig a Bp. Spartacus fogadja a belügyi csapat Debrecenben.

Baj-nok-csa-pat!

A megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokságban a Báránd lényegében az elmúlt vasárnap „befejezte” a bajnoki idényt, ugyanis az egyetiek elleni döntetlen már azt is jelentette, hogy megnyerte a bajnokságot az együttes és az 1975-76-os idényben a megyei I. osztályban szerepelhet a Báránd.

A csapatról készült a felvétel. Allnak, balról Kovács J., Katona, Szegedi, Erdi István edző, Kovács B., Takács L., Györfi, guggolnak: Papp, Erdős, Takács I., Szabó, Kovács J., Pásztor Gy., Pásztor S.

Jólesett hallania a csapatnak vasárnap a mérkőzés után a szurkolók eljenzését, felkiáltását: Baj-nok-csa-pat!

MI LESZ?

A hét végén újabb fordulókat rendeznek a labdarúgó NB II-ben és az NB III-ban. Nézzük a hajdú-bihari csapatok programját.

NB II.: Egri Dózsa—DVSC (Eger, 17 óra, Halász, Egervári, Németh).

NB III.: DMTE—Jászberényi Lehel DMTE-pálya, 17, Győri, DEAC—Salgótarjáni Kohász (DMTE-pálya, 15.15, Lénárt, Ludányi, Bodnár), Hajdú Vasas—Hajdúböszörményi Bocskai (Téglás, 17, Szávó). Megyei I. osztály: D. Kinizsi—Létavétes Vörös Meteor (17, borsodi jv., Fazekas, Szabó), Nyiradony—Balmazújváros (17, nyíregyházi jv., Széll, Halász).

Kocog a brigád

A Magyar Görđülőcsapatgy Művek tömegsport bizottsága a mérőállomás Clara Zetkin Szocialista Brigádjának kezdeményezésére sportéletutánt rendezett a nő-dolgozók részére. A lányok, asszonyok — és néhány családtag, gyermek — előbb a nagyerdői tornapályán kocogtak, majd a sporttelepen folytatták — röplabdát, tollaslabdát és fociban vetélkedtek, szórakoztak. Örömeiket lelték a vetélkedőkön, melyekben az időjárás is napsütéssel, langymeleggel kedveskedett.

Asztaliteniszzők felszabadulási versenye

A debreceni városi asztalitenisz szakszövetség a napokban felszabadulási emlékversenyt rendezett az élelmiszeripari szakközépiskola tornatermében. A fiatalabbak közt egyesületekhez nem igazolt asztaliteniszzők versenyeztek külön rendeztek versenyt az öregfiúk részére.

Eredmények. Igazolatlan versenyzők.

Nők. Egyéniben: 1. Preisler Judit (Műanyaggyár), 2. Forrai Gabriella (Állami Biztosító), 3.

Tomaga Katalin (e. k.) és Fekete Erzsébet (Tanítóképző).

Férfiak. Egyéniben: Lajos Zoltán (Műanyaggyár), 2. Buzás Sándor (Postás), 3. Ifj. Kádár Sándor (Tanítóképző) és Balogh László (Bevételi Igazgatóság). — Párosban: 1. Balogh, Lajos-pár.

Öregfiúk. Egyéniben: 1. Márton András (Vendéglátó), 2. Lajos Zoltán (Műanyaggyár), 3. Balogh László (Bevételi Igazgatóság) és Simonváros Miklós (KEVIEP). — Párosban: 1. Balogh, Lajos-pár.

A nyolcadik forduló után

A Debrecenben folyó sakk vegyesmesterversenye a nyolcadik fordulón az élen álló Radnóti nyert szünetelt Siskovtól. Filep is elvesztette veretlenségét, miután Hradeckzy ellen vesztett. A másik debreceni sakkmester Kovács L. viszont újabb győzelmet aratott és felzárkózott az élcsoporthoz. Már csak a fővárosi Somogyi veretlen a mezőnyben.

A nyolcadik forduló eredményei: Somogyi—Bartha 1:0, Grács—Balogh 1:0, dr. Pálfi—Aranyász 0:5,0:5, Hradeckzy—Filep 1:0, Tóth—Benczik 0:5,0:5, dr. Kántor—Kovács 0:1, Siskov—Radnóti 1:0. A fűgőben maradt Filep—Kántor dr. játsza döntetlen lett.

Az élcsoporthoz állás: Hradeckzy 6, Radnóti 5,5, Kovács L. 5 (1), Filep 5. Ma délután 4 órai kezdettel újabb fordulóra kerül sor a KISZÓV Szechenyi utca 8. szám alatti székházának nagyertermében.

Sportiskolás vívók Egerben

Egerben országos vívóversenyt rendeztek, ahol külön-külön kategóriában vetélkedtek a 12-13 és a 14-15 éves lányok és fiúk. A résztvevők három fegyvernemben mérhették össze tudásukat. A versenyen a Debreceni Sportiskola fiataljai is pástra léptek és az alábbi helyezéseket érték el.

Leány tör. 12-13 évesek: 2. Csiki, 3. Sarafi, 5. Mercs. — 14-15 évesek: 3. Hevesi.

Fü tör. 12-13 évesek: 3. Cseh, 4. Fialkai, 5. Illyés. — 14-15 évesek: 3. Zavoda Gy., 4. Oláh. Kard 12-13 évesek: 1. Eigner, 4. Zavoda Z.

Lázár 800-on is csúcsot javított

Budapesten, a Népstadionban rendezett nemzetközi atlétikai városbajnokságon Lázár Magdolna, a DEAC futónője ismét kitűnően szerepelt. A második versenynap programjában került sor a női 800 méteres síkfutásra, melyet Lázár biztos futással nyert meg 2:04.8 perces idővel. Ez jobb az I. osztályú minősítési szintnél és megjavította a régi megyei csúcsot, melyet Lipcsei (DMTE) tartott 2:05.3-mal. Egyébként Lipcsei a budapesti versenyen 2:06.2-vel második helyezést ért el. A férfiaknál Mester (DASE) a 3000 méteres akadályfutásban állt rajhöz és 8:49.6 perces idővel harmadik lett.

Sporthírek

Kecskeméten csütörtökön folytatódott a V. Tóth László nemzetközi sakk emlékvérseny. A délelőtti játszmákat megtekintette Ovári Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára.

Az országos hajtóbajnokság első fordulójára Mezőkeresztesen 16 fogat gyűlt össze, élen Fülöp Sándorral, a tavalyi világbajnokkal. Sajnos, Abonyi Imre Európa-bajnoknak, miután a közel-múltban eltört a csuklója, csak kiváló szürke négyesfogata van itt, amelyet a termelőszövetkezet fiatal üzemműnöke hajt. Pénteken 14 órakor, a nemzetközi díjhajtó feladattal kezdődik a háromrészből álló verseny, szombaton reggel 8 órakor lesz a 35 km-es terephajtás, míg vasárnap 14 órakor a lovaspályán az akadályhajtással fejeződik be a küzdelem. A verseny egyben válogató is a június végi acheni nemzetközi fogatversenyre.

Párizsban a Roland Garros nemzetközi teniszversenyen a magyarok csütörtökön újra pályára léptek. Közülük a női egyes első fordulójában Szabó Éva 6:3, 6:4 arányban győzött az olasz Rosa ellen, a férfi egyes 2. fordulójában viszont Taróczy Balázs 6:3, 6:4-re kikapott az amerikai Dibbstől. (x)

Elutazott a válogatott

Csütörtökön este a Feriegyi légiikötőtől elutazott Szófiába a magyar labdarúgó-válogatott, a szombat esti Bulgáriával szembeoltipiai selejtező visszavágóra. A 16-os keret: Kovács, Guidár, Török, Nagy III. Bálint, Megyesi, Horváth, Godán, Gulyás, Pál, Pinter, Müller, Kozma, Magyar, Fekete és Müller.

MOZI

PIEDONE A ZSARU. Olasz film. VIG du. 3/4, 6, 3/4, APOLLO de. 3/10, 3/12, 3/2, METEOR 3, 3/4, 3/8.

HOLNAP LESZ FACÁN. Magyar film (16). APOLLO du. 3/4, 8.

VERDJ KOVPAK FEJERE. Szovjet film. HUNGÁRIA 5. Premier helyárú előadás.

A FARKASSZIGET REJTJELE. Román film. HORVÁTH ÁRPAD 7.

LÉPJ OLAJRA. Francia—olasz film. KLINIKÁ 5.

SUTJESKA. Jugoszláv film. APOLLO du. 3/4.

JÖTTEM, LÁTTAM, LÖTTEM. Színes, olasz—spanyol film. VIG de. 3/10, 3/12, 3/2.

A LOVAKAT LÉLŐIK UGYE? Amerikai film (16). MŰVESZ 3/3, 5, 3/8.

ROBINSON CRUSOE. Szovjet film. APOLLO de. 3/10, METEOR MESEMOZI 3, 3/4.

A KERTESSZÉK MEG A VÁRÚR. Színes rajzfilm-összeállítás. VIG MESEMOZI 3/4, 6.

ÜVEGHÁZ. Amerikai film (18). HUNGÁRIA 7.

ORDASOK KÖZÖTT. Szovjet film. METEOR 3/2, 3/8.

RAKÓCI HADNAGYA. Magyar film. Rendezte: Bán Frigyes. Főszereplők: Bitskey Tibor, Vass Éva, Készült 1954-ben. HIRADÓ de. 3/10, 3/12, 3/2. MERENYLET. Magyar film. Rendezte: Várkonyi Zoltán. Készült: 1960-ban. Főszereplők: Páger Antal, Bácsi Lajos, Major Tamás, HIRADÓ 3/6, 3/8. Kisfilm-összeállítás — HIRADÓ 3/4, 3/5.

A CSENDŐR NYUGDÍBBA MEGY. Francia film. PETŐFI Mopressz 8.

Figyelem! A Filmmúzeum új bérletsorozatára bérletek a Filmmúzeum pénztáránál válthatók.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor KOLDUSOPERA, MGM-bérlés 1-2, szombaton 7-kor KOLDUSOPERA, Selmezy bérlés 1-2, vasárnap 7-kor LAKME, Maróthi bérlés 1-2.

TV

BUDAPEST, (1. műsor)

16.48 Műsorismertetés, 16.50 Hírek, 17.00 Öklívívó EB, 18.00 Műsorainkat ajánljuk, 18.25 Ót perc meteorológia, 18.30 Gazdaság és társadalom, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Idősebbek is elkezdhetik, 20.05 Bizonyítás, A per tárgya a történelem, 21.15 Egy óra IRÓ-nia, 22.25 Tv-híradó, 22.35 Öklívívó EB. Közvetítés felvételről.

2. MŰSOR

20.00 Műsorismertetés, 20.01 Nyolcan a tizenkilencből... 20.40 Tv-híradó, 21.40 Örjárát a kórkorszakban.

POZSONY

8.30 Híradó, 9.00 A Hamr család legfiatalabbja, 11.15 Kertészként, 15.55 Kerékpárverseny, 17.00 Keréleteink hangja, 17.15 Riportműsor gyerekeknek, 17.40 Napjaink szemével, 18.10 Vetélkedő, 19.00 Híradó, majd publicisztika, 20.00 Publicisztikai vetélkedő, 21.00 Híradó, 21.45 A közbiztonsági szerek műsora, 22.00 A bestiának meg kell hálnia. Dráma, 23.50 Sajtószemle.

BUKAREST

15.45 Képek Svédországból 18.00 Dél-Vietnam ünnepe, 18.20 A legkisebbeknek, 18.30 Tv-híradó, 19.00 Világzadás, 19.35 Aranyemberek, Olasz—francia—spanyol film.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ

MŰSORA

17.30 Műsorismertetés — Hírek — Lapszemle, 17.40 Könyvzene. (Közben: Bélyeggyűjtők óperce.) 18.00 Észak-tiszántúli krónika, 18.15 Operettkettősök, 18.25 Jó hétvégét! Kulturális és sportprogramajánlat, 18.45 Új tánczenei felvételek.

Június 7-én este fél 9 órakor (rossz idő esetén június 9-én, ha e napon is rossz idő van, akkor a Bartók Teremben) a Nagyerdői Szabadtéri Színpadon balettestet rendez a VMMK „Vörös bors” címmel. Fellépnek: „Orosz Adél, Róna Viktor, Metzger Márta az Operaház szolótáncosai és balettkara. Jegyek válthatók az országos Filharmonia jegypénztárban.

TURMIX

